

ANTİ

Haftalık Dergi • 8 Temmuz 1969 • Sayı 132 • 125 kuruş

**TEMEL
ANLAŞMA**

**İNCE MEMED
SKANDALI**

**BİR
TÜSTÜZAKTIR**

HAFTANIN NOTLARI

29

haziran

SSK Soygunu

■ Emekçilerin sosyal güvenlik altına alınması sağlanmak üzere kurulmuş bulunan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun, bugün işverenlerin ve buna bağlı dâimensiyonda yürüyen küçük bir sendikacı grubunun arşağı haline geldiği, son genel kurul toplantısında iyice anlaşılmıştır. Toplantıda gerçekleri dile getirmek üzere söz isteyen TİP Genel Sekreteri ve Lastik İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas'a sonrası geldiği halde söz verilmemiştir. Toplantıda sonra, basına verdiği demeçte, Kuas, «Bugün Kurum vesayet altında bulundurulmaktadır. Kurumun batmış bir bankada 5,5 milyon lirası yatakmaktadır. İşçiler ilaç soygununun bir aleti haline getirilmiştir. İşçilerden kesildiği halde, bunlar üzerinde işçilerin söz ve tasarruf hakkı yoktur. Bu paralar, işçileri sümüren işverenlere kredi olarak verilmekte ve bunların hileli iflas ile bu paralar heder olup gitmektedir. Böylece işçiler kendi paralarıyla katmerli olarak sümürlülmeye demeştir.

Bomba sanıkları mahkûm edildiler

Geçen yıl «komünizmi telin namazı»nın kıldığı İzmir Hisar Camii'ne patlayıcı madde koydukları ve Amerikan Haberler Merkezi ile Komünizmle Mücadele Dergisi'ne molotof kokteylleri atıkları iddiasıyla yargılanan dokuz kişiden altısı toplam olarak 75 yıl, 1 ay hapse mahkûm edilmişlerdir. İzmir Birinci Ağır Ceza Mahkemesi, bu cezanın, «gizli cemiyet kurmak, yanık ekarmak ve öldürmeye teşebbüs» suçlarından verildiğini açıklamış. Üç sanığ ise olayla ilgili bulunmadığı gereğesile beraat etmiştir. Mahkûm edilen Osman Başdemir, İsmail Doğrular, Esat Elmaç, Ünal Ayyıldız, Muhammed Etiyatik ve Ertugrul Bestan, son duruşmada, ülkel patlayıcı maddeyi ve molotof kokteyllini sadece gericileri korkutmak için kullandıklarını söylemişlerdir. Müdafileri Avukat Orhan Arsal da, «Müvekkillerim, Türkmenin yüksek menfaatlerine uygun hareket ettiklerinden saygıya layıktırlar. Yabancı menfaatlerine karşı koymak vatan hainliği değil, vatanseverliktir» demistiştir.

30

haziran

Sunay'in otoları

■ Cumhurbaşkanı Sunay için, bedelli hazırlıken ödenmek üzere Almanya'ya sipariş edilen 11 adet Mercedes otomobil, Bad Godesberg şehrinden özel bir taşıta Türkiye'ye gönderilmiştir. Bu otomobilin toplam fiyati 408 bin Alman markası olup, Türk para ile birbir çok milyon lirayı bulmaktadır. Buniardan biri özel olarak imal ettirilmiştir. Türkiye gibi yoksun, ve halkın yoğunluğu yarı aç yarı tok yaşayan bir ülkede sadece cumhurbaşkanlığı makamına 11 lüks otomobil satın alınması, kamuoyunda haklı tepkilere yol açmıştır. «Bu saltanat, İnönü'nün «millî şeflik döneminin de aşmıştır.

Komandoları himaye

■ Geçen yıldan beri yetiştiirdiği fasist komandolarla hem Partiler Kanunu'nu ihlal eden, hem de Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde terör yaratınan MHP, bu yıl da 34 ilde gençlik kampları adı altında komando kampları açmıştır. MHP Genel Başkanı Türkeş, bu kampları açıldıkların, kampların bes vakıt namaz esasına göre ayarlanacağını söylemiştir. En masum ve kanunu gösterilerinde talihi soleulara karşı bütün baskı imkanları kullanılırken bir siyasi partisinin bu kanunsuz örgütlenmesi iktidar tarafından ailekçe himaye edilmektedir.

Karadeniz'e ödüll

■ TOS Genel Merkezi tarafından düzenlenen «Yılın Kahraman Öğretmen ve Öğrencisi» ödülini kazananlara ödülleri verilmektedir. 1978 yıl içindeki toplumsal çabaları dolayısıyla «yılın kahraman öğrencisi» seçilen eski ITÜOB Başkanı Harun Karadeniz'e ödüllü İstanbul TOS Lokall'nde düzenlenen bir törenle verilmiştir. Bilindiği gibi, «yılın kahraman öğretmeni» ödülini de Nedim Sahhüseyinoglu kazanmış bulunmaktadır.

1 temmuz

temmuz

Hainin sonu !

Empiryalizme karşı savaşın büyük liderlerinden Lumumba'yı hunharca öldürün Kongo'nun satılık eski cumhurbaşkanı Moïz Combe, bir Cezayir hapishanesinde üçüncü mahkumiyet yılina girerken anı bir kalb krizi sonucunda ölmüştür. «Kongo tarihinin en büyük canavarı olarak nitelenen Combe, Kinsasa'da vatana ihanet suçundan giyaben idama mahkum edilmişse de, kendisini Palma de Majore'a götürmekte olan nezgî Cezayir'e kaçırmışından sonra orada tutuklanmıştır.

N. Hikmet'in oyunu

■ İtalya'da, Roma'ya 200 kilometre mesafedeki Spoleto şehrinde düzenlenen büyük sanat festivalinde bu yıl büyük Türk ozanı Nazım Hikmet'in de «Demoklesin Kılıç» adlı oyunu temsil edilecektir. Nazım Hikmet'in oyunu «Teatro Nuovos» tarafından 9 Temmuz günü sahneye konacaktır. dünyanın bir çok ülkelерinden binlerce sanatçının katıldığı festival önemli sanat olaylarından biridir.

TİP, iptalini istedi

■ Avukatlara büyük imtiyazlar tanıyan ve emekçi halkı yasal haklarını takip bakımından büyük güçlüklerle karşı karşıya bırakılan Avukatlık Kanunu Tasarısı ile, yurt dışındaki Türk işçilerine yeni maddi mülkeliyetler yükleyen Harçlar Kanunu'nun iptali için TİP Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

2 temmuz

temmuz

Aybar geziye çıktı

■ TİP Genel Başkanı Aybar, Batı Anadolu köylerinde temaslarda bulunmak üzere yine bir yurt gezisine çıktı. Aybar, geziye çıkarken verdiği demeçte, «Tütünde, findikta, üzümde, pamukta, bugdayda dönen dalaveralan köylü vatandaş bizden daha iyi biliyor. Biz ona kurtuluş yolunu göstermeye gidiyoruz. Köylü vatandaşın kurtulmasının nelerle bağlı olduğunu anlıyoruz», demistiştir. Öte yandan, Aybar, TRT yöneticilerinin keyfi tutum ve davranışlarıyla ilgili bir demeç vererek, «Radyo özellikle seçim öncesi dönemlerde, seçim sonuçlarını doğrudan doğruya etkileyebilecek güçte bir yayın yapması olduğu için kesin şekilde tarafsız davranışını gerekmektedir. Son günlerde radyo yayınlarından sorumlu olan yöneticiler, TİP'e karşı adeta düşmanca ve tam keyfi bir tutum ve davranış içine girmiştir. Demeçlerimiz sansür edilmekte, görüşlerimiz halka duyurulmamaktadır» demistiştir.

Avrupa'da direniş

■ Almanya'daki Türkiye'li öğrencilerin kurdukları Almanya Türk Öğrenci Federasyonu, diğer Türk öğrenci birlik ve dernekleriyle birlikte ortak bir bildiri yayımı yaparak yurt dışındaki öğrencilere uygulanan yönetmeligin, anayasaya, özellikle bilim ve manevi kişiliği geliştirme özgürlüklerine, eşitlik ve tabii yargılara ilkelerine aykırı olduğunu, bu yönetmeligin Türkiye'deki egemen çevrelerce Almanya'daki Türk öğrencilerinin düşüncesi ve eylemleri yönünden şartlandırma aracı olarak kullanıldığını belirtmiştir. Bildiride, bazı genclerin öğrenciyle ilişkilerinin kesilmesi şiddetle protesto edilmektedir.

Rojo tutuklandı

■ Che Guevara'nın arkadagi ve Bolivya'daki gerillacılardan bazılarının avukatı olan Ricardo Rojo, Arjantin makamları tarafından tutuklanmıştır.

Yankee elçisine 150 bin liralık Cadillac

Komer'in yerine Amerika Birleşik Devletleri'nin Türkiye Büyükelçiliğine atanmış Handley, Komer'in yakılan otomobili yerine satın alınan yeni makam arabasını kullanmaya başlamıştır. Bugünlerde, Amerikan Büyükelçisinin itimatnamesini Sunay'a sunmasa sakince görüldüğünden, tören Sunay'ın İstanbul dönüşüne ertelenmiştir. Washington'dan verilen talimat üzerine, hiçbir Türk gazetecisi ile görüşmek istemeyen Handley, aynı zamanda demeç de vermemeştir. Resimde, Komer'in yakılan otomobili yerine Türkiye tarafından 150 bin liraya satın alınan 1968 Model Cadillac otomobil ABD Ankara Büyükelçiliği önünde görülmektedir.

3

temmuz

4

temmuz

5

temmuz

ANT yargılandı

■ ANT aleyhine açılan iki yeşil davaya başlanmıştır. Dergimiz yineledi: **Doğan Özgüden**, «**Koluk Rejimi Fetvası**» başlıklı yazısından dolayı sorumlu müdürlümüz Alpay Kabaca ile birlikte Toplu Basın Mahkemesi'nde «**cumhurbaşkanı hakaret**» iddiasıyla yargılanmıştır. Yazında, **Sunay'ın 30 Ağustos günü İzmir'e çıkan 6. Filo erlerine misafirperverlik gösterilmesini isteyen ve Amerikalılara karşı çıkan devrimci güçlere koluk kuvvetlerince engel olunması isteyen demeci eleştirlmektedir. Öte yandan, **ANT'ın 88. sayısında** yayınlanan Özgüden'in «**Kavga Zamandır**» başlıklı yazısı ile aynı sayıda yer alan «**Oğrenci Avis**» başlıklı haberden dolayı Özgüden ile Kabacalı 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde eylemeye başlanmıştır. Arkadaşlarımız, ifadelarında, her iki yazının loliyi ayrı ayrı dava açıldığı halde, sorğu hakiminin ilk davaya ait kararnamesinde her iki yazının da dava konusu yapmasını bir «**shukuk skandalı**» olarak nitelendirmiştir. İki davaya ait dosyaların birebirleşmesinden sonra, mahkeme üyelerinden birinin durusma dışı sorular yöneltmesi üzerine durusma karşılık polemik havasına bürünmüştür. Üye bu tartışmada, Amerikanın Türkiye'de devletler hokkuma ve ikili anlaşmalara göre bulunduğu ileri sürekli tafsızlık ölçülerinin dışına çıkmıştır.**

TİP'in yeni amblemi

■ Çarlı ve başaklı amblemin halk tarafından kolay akılda tutulamaması ve TİP'nin başaklı amblemiyle karışması nedeniyle, teşkilatın isteği üzerine Merkez Yürütme Kurulu TİP'in amblemini değiştirmiştir. TİP, önlümlüdeki seçime, aşağıda görülen amblemle katılaacaktır. TİP'in yeni amblemi beyaz zemin üzerinde bir emekçi resmidir. TİP'in rumuzu ve «Köylüye toprak, herkesi iş sloganı**» yer almaktadır.**

Mahküm edildiler

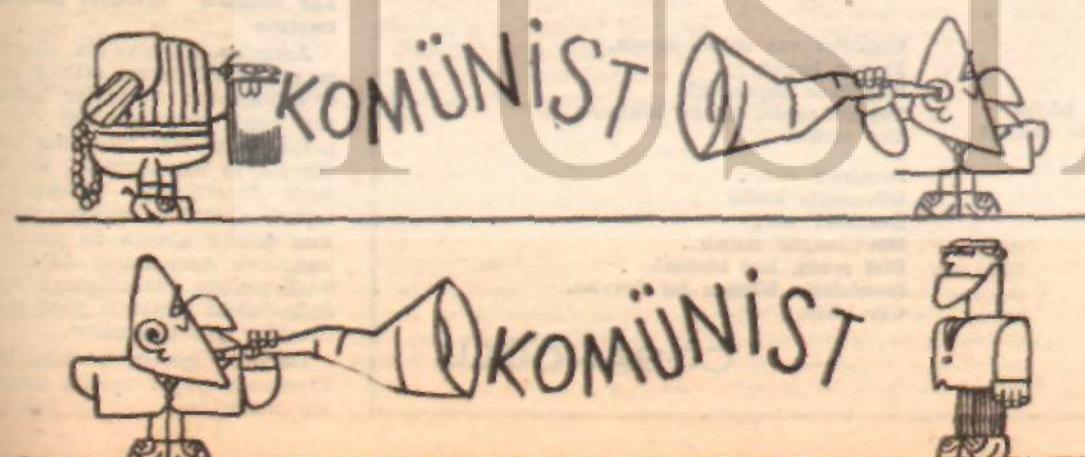
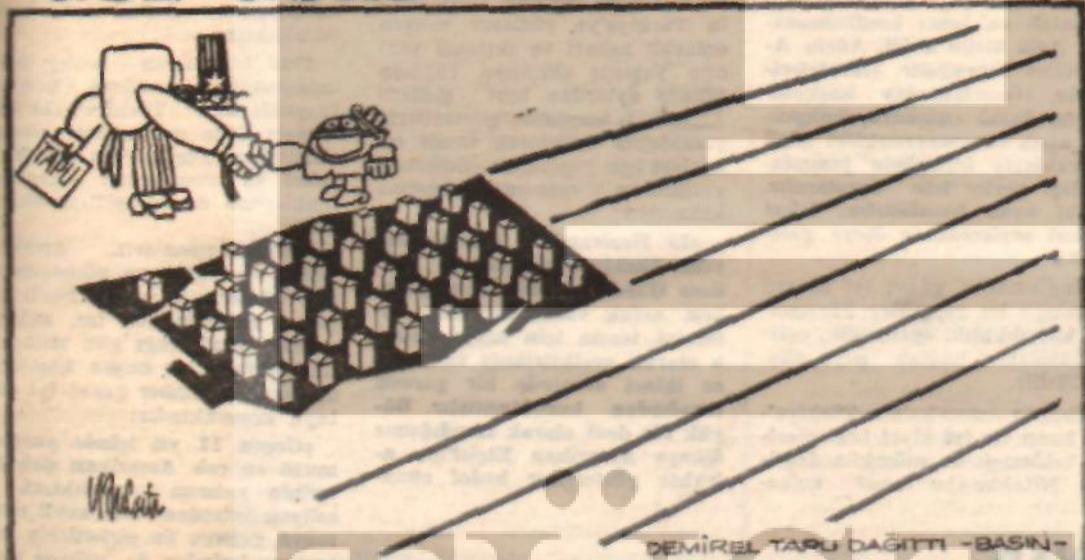
■ Bir süre önce Altıncı Filo'nun ziyaretini oteste amacıyla Meclis karşısındaki parkta gösteri ve yürüyüş yaptıkları için mahkemeye verilen genclerin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki durumları sonunda Kürşat Öztürk, Bilal Mogol, Ahmet Korkmaz, Celal Kargı, Nurullah Kolbaşı, Galip Altın Saray, Özgür Söleyman Alpaslan, Özden Sonat, Erdal Gökyüzü, Sami Altınsu, Özden Eroğlu, Ergün Aydınoğlu, Gülsen Ergen İşık, Muzaffer Köklü ve Yılmaz Özer Saray hapse mahkum edilmiştir.

Direnis toplantısı

■ Türkiye'deki bütün kamu memur ve hizmetçilerini temsil eden Türk - Persen Konfederasyonu ile Türkiye Belediyeleri Zabıtası Sendikaları Federasyonu, İstanbul kamu personelleri sendikaları ve TOS, 6 Temmuz pazar günü İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nda büyük bir direniş toplantısı düzenlemiştir. Toplantıda Personel Kanunu fiyaskosu, Emekli Sandığının kötü yönetimi, Sendikalar Kanunu aldatmacası, Memur Yardımlaşma Kurumu ve askerlikte er olarak geçen hizmetçiler ilgili konular, yetkili kişilerin ağzından açıklanacak, tüm memur ve hizmetçiler, personele kanunu engelleyenlere ve emekçi düşmanlarına karşı ortak direnişe çağrılacaktır.

Lenin toplatıldı

■ Habora Yayınevi'nin yayınladığı Lenin'in «**Sosyalizm**» adlı eseri 5. Suh Ceza Mahkemesi kararıyla toplatılmıştır. Polisler, ellerinde arama kararı olmadığı halde toplama sınırları da aşara, yayinede arama da yaparak bune arama yaparak kanunsuzlukta bulunmuşlardır. Öte yandan yine Lenin'in Bilim ve Sosyalizm Yayınları tarafından yayınlanan «**Devlet ve İhtiyaç**» adlı eseri de Nöbetçi Suh Ceza Mahkemesi'nce toplatılmış, kitabı sorumlusu Süleyman Ege hakkında «**komünizm propagandası**» iddiasıyla dava açılmıştır.

• GÖZ GÖRE • YALÇIN ÇETİN •**HAFTANIN YORUMU****DOĞAN ÖZGÜDEN****Tuzaklar karşısında**

HER sayıda belirttiğimiz gibi, Türkiye'de anti - emperyalist ve sosyalist hareket, Amerikan emperyalizmi ve yerli işbirlikçileri tarafından hizirlanmış sayısız tuzaklarla karşı karşıyadır. Sol hareketin gücünü kırmak, gelişmesini önlemek için bir yanda faşist rejimlere özgü baskı ve sindirme metodları denenebilirken, öte yandan da sol hareketin bütünlüğünü bozmak amacıyla binbir entrika çevrilmekte, aynı cephelin insanları «**düşman kardeşler**» haline getirilerek birbirine düşürülmektedir. Türkiye sol hareketinde su yada bu şekilde sorumluluk taşıyanlar da, egemen sınıfların art niyetlerini sezenemek gaffeti içinde bu tuzağa düşmeye ve peşlerinden de birçok devrimci sürüklenecektirler. «**Baskı ve parçalama**» metodunu oldukça başarılı biçimde uygulayan halk düşmanları, daha da ileri giderek bir başka tuzak tezahüratlarıdır: Özellikle seçim öncesinde solun devrimci sloganlarını etkisiz kılmak, emekçi halk kitlelerini bir kez daha kendirmek tuzağıdır bu! Nasıl ki Türkiye siyasi hayatına ilk defa TİP'in getirdiği devrimci sloganlar dört yıldan beri bir «**ortanın solu**» yutturmayaıyla yozlaştırılmış, toprak reformu, devletleştirme, bağımsız diş politika gibi konularda zihinler karıştırılmışsa, halkın kendi kaderine kendisinin sahip olması hareketi bu yozlaştırılmış sol sloganlarla Amerikanın bün okrasının vesayetine verilmek istenmişse, son olarak üniversite reformu ve ikili anlaşmalar konusunda da aynı kirli oyun sahneye konmuştur.

GEREK iktidar partisi, gerekse ana muhalefet partisi tarafından «**üniversite reformu**» konusu, sadece bir tazminat meselesi haline getirilmiş ve CHP bu gözboyama tasarısı için bir bardak suda fırınlar yaratarak, «**devrim için eğitim**», «**demokratik üniversite**» eylemini arka plana atmış, bu sloganlarda israr eden ve bu eylemin giderek anti - emperyalist bir nitelik kazanması için savasa devrimci güçleri «**bozgunculuk, yükseliş**»la damgalamıştır. Bugün hapisane köselerinde süründürülmemekte olan devrimci gençler, bu tuzağın ve İhanetin kurbanlarıdır. Şimdi bir yen' tuzak da, diğer sayfalarımızda ayrıntılı olarak okuyacağınız gibi, «**ikili anlaşmalar**» konusunda hazırlanmıştır. Bildiği gibi, aradaki işbirlikçiler ve çıkar ortakları doğayla Amerikan sömürüsünü direkt olarak kendi yansıtısında hissetmeyen, ekonomik ve sosyal alanda asıl düşmanı doğrudan doğruya göremeyen emekçi halk kitlelerinin Amerikan emperyalizme karşı tepkisi, direnişi, ikili anlaşmalar, Amerikan işleri, 6. Filo ziyaretleri gibi konularda somutlaşmış, sosyalistlerin, devrimci güçlerin bu yoldaki eylemleri adamaklı başarılı olmuştur. 6. Filo Türkiye limanına giremeyeceğini duruma düşmüştür. İşte geçen hafta tantana ile imzalanan ve sözümona «**egemenlik, eğitim, karşılıklılık**» ilkelerine dayanan, ama esasta hiçbir şeyi değiştirmeyen temel anlaşma ile bu direniş de yozlaştırılmak, etkisiz kılınmak, sol muhalefetin bir silahlı elinden alınmak istenmektedir.

BÜTÜN bu tertipler, bu tuzaklar, önlümlüdeki seçimlerde anti - emperyalist ve sosyalist oy oranının yüzde 3'ün üzerinde çıkmamasını sağlamak için. Komer'in, Demirel'in, İnönü'nün, Bayar'ın sözlerine dikkat edin. Hepsinin birleştiği bir asgari müsterek vardır. Türkiye'de bağımsızlıkta ve sosyalizmde yana her 3 vatandaşla karşı, Amerikan ve işbirlikçilerin safında 97 vatandaş olduğunu iddia etmekte, epheleri bunu göre değerlendirmektedirler. Türkiye gibi geri burakılmış bir ülkede kuvvetler dengesinin sadece sandıktan çıkan ve hangi etkiler altında kullandığı malum bulanın oylarıyla değerlendirilemeyeceği muhakkaktır. Anti - emperyalist ve sosyalist hareketin güçleri, bu nice değerlendirmenin çok ötesinde, şüphesiz çok daha büyük bir nitelik tasıtmaktadır. Ancak sosyalizme giden yolda partimenter çalışmalarının da eşitlik mücadele metodlarından biri olduğunu hiçbir zaman gözden uzak tutmadan, bu imkanda sonuna kadar değerlendirmek, bağımsız ve sosyalizm içi oy verenlerin sayısını 3'ten 5'e, 5'ten 10'e çıkartmak, bir başka deyisle, Amerikan ve işbirlikçi cephede görülen 97 kişiyi 95'e, 93'e, hatta 90'a düşürmek zorunlu bir görevdir. Bu görevi başarmak, emekçi halk kitlelerini bir ölçüde olsa, egemen sınıfların ve Amerikan emperyalizminin hazırladığı tuzaklardan korumak, ancak önlümlüdeki seçimlere bütün soñun bir bütün halinde, yekYCUT olarak girmesiyle mümkün olacaktır. Üstünlük, 97 kişiden bağımsızlık ve sosyalizm yoluna gelecek her kişi, Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilere vurulmuş kahredici bir darbe olacaktır.

Arkadaşımız Arolat hâlâ hapiste...

20 Mayıs günü gazetecilik görevini yaparken toplum polisleri tarafından yakalanan ve Eyüp Adliyesi'nde tutuklanarak Sağmalcılar Cezaevi'ne sokulan arkadaşımız Osman Saffet Arolat, 48 günden beri hakkında dava açılmadan demir parmaklıklar arkasında özgürlüğünden mahrum bırakılmıştır.

Evvelce de belirttiğimiz gibi, Mehmet Üretmen'e ait Horoz Çivî Fabrikası'ndaki işçi direnişini izlemek üzere diğer gazeteci arkadaşlarıyla ve bir öğrenci grubıyla birlikte Rami'deki olay yerine giden Arolat, not tutarken toplum polisleri tarafından yakalanmıştır. Daha önce İcileri Bakanı Faruk Sükan'ın meclis kürsüsünden «fabrika işgallerinin başıca kıskırtıcı» olarak suçladığı Arolat zorda yakalandıktan sonra öğrenci arkadaşlarıyla birlikte itile kakla polis araba bindirilmiş, civarda yetkili Rami Karakolu olduğu halde, önceden tertipli Birinci Şube memurlarının hazır beklediği Eyüp polis merkezine götürülmüştür. Arabadan indirilirken adamakıl takılan Osman Saffet Arolat, bir süre bir mahzende arkadaşlarıyla birlikte bekletildikten sonra önce birincil şube memurları, daha sonra savcı tarafından soruya çekilmiştir. Arolat, fabrika patronunun garsonunun ve bir toplum polisinin tamkâhına dayamlararak «bildiri dağıtmak, hükümeti takrir etmek ve işçileri kanunsuz greve kıskırtmak» gereğiyle tutuklanmıştır. İlk tahkikat de-

vam ettirilirken polis müdürlüğü, İçişleri Bakanı Sükan'ın talimatıyla, dava dosyasına konulmak üzere «Arolat'ın çok tehlikeli, ıslah olmaz bozguncu bir kişi olduğuna» dair bir rapor da adliyeye göndermiştir.

Olay yerinde gazetecilik görevini yapmak fizere bulunduğu, dergimiz yönetimince verilmiş görev kağıdıyla da sabit olduğu halde, fki kişinin tamkâhi ve polisin raporu fizere hürriyetinden mahrum edilen Arolat'ın tahkicesi için avukatları Alp Selek ve Muammer Güngör tam dört defa itirazda bulunmuş, çeşitli mahkemelerde yapılan bütün müraaatalar reddedilmiştir. Arolat hakkında ilk tahkikat hâlâ sonuçlandırılmış ve 48 günden beri dava açılmamıştır.

Arolat, halen Sağmalcılar Cezaevi'nde, Celal Doğan, Sıtkı Coşkun, Mehti Bespinar, Cemîl Gök, Hamdi Ongunsoy, Mustafa Bahâ Gürcan, Nejat Eyüp Yıldırım ve Nizar Özkan'a adındaki öğrencilerin aynı koğuştı yattıktadır. Bu öğrenciler, son üniversitede olaylarında kanunsuz gösteri ve yürüyüş yapmak, molotovkokteyl imal etmek, polise karşı zor kullanmak, devlet malını tahrif etmekten suçlular. Aynı suçtan tutuklanan Mümîn Kocagöz, Ayhan Ay, Mehmet Altunkaynak, Feridûn Şakar, Sabahattin İçin, Mehmet İyidoğan, Hasan Özşan, Selahattin Eryüksel, Mehmet Güzel ise ilk duruşmalarından sonra serbest bırakılmışlardır.

TEMEL İKİLİ ANLAŞMA YENİ BİR TUZAKTIR

AMERİKAN emperyalizminin tezgahıadığı büyük oygunun bir perdesi daha geçen hafta Ankara'da sahneye konmuş ve Türkiye Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayan ile Amerika'nın yeni büyükelçi William Handley, müzakereleri üç yıldan beri süren ve Amerika ile aramızda 154 ikili anlaşmanın yeniden düzenlenmesine esas teşkil eden temel anlaşmayı imzalamışlardır.

İzaza töreninin, Türkiye'de anti-emperyalist hareketleri kırmak için yoğun bir «çöküm ve kans» operasyonunun başladığı ve Amerikan bir AP - CHP koalisyonunun tezgahlandığı sırada denk gelmesi oldukça manidardır.

Yapılan açıklamaya göre, «iki taraf arasında bu anlaşma ile engellenen karşılıklı işbirliği, tarafsızlık egemenlik ve eşit haklarına mütekabilleri riayet esasına dayanacaktır.» Yani, bu anlaşma ile, Türkiye'nin bağımsızlığı tam olarak korunmuş olacak, böylece solun iddiaları kökten çürüttülecek ve halkında anti-emperyalist hareketler için hiçbir hakk gerekçe bırakılmayacaktır.

Anlaşmadaki yaldızlı lafların arkasındaki gerçekleri bilmenin için, yeni temel anlaşmanın gerçekten iyi hazırlannmış bir tuzaktır.

Anlaşmanın altında nasıl bir çapanlığı bekleyeceğim, «solcu abartması ve kıskırtması» ismına meydan vermeme için, Kayhan Sağlamer'in Yeni İstanbul Gazetesi'nde yazdığı bir yorumundan parçaları sunarak ortaya koyacağım:

«Temel yasanın ana ilkelerini okurken en çok çeşitlilik, «egemenlik ve ek-sıklıkla» deyimlerine tesadüf ediyoruz. Gerçek olum: Bir defa super Amerika ile geri kalmış Türkiye arasında tam eşitlikten söz etmek safiftir. İkincisi, karşılıklık, sadece kağıt üstündedir. Zaten yazarmızın fazlasıyla tutulduğu deyimlerden bir tanesi de karşılıklı...»
T. Türkiye Amerika'da iş kuramaz. Savaş arkadaşları ve gemileri Amerikan hava alanlarını ve limanlarını vur - zat ziyaret edmez. Wa-

ington'daki üç ataşemiliteri- disunda buradaki 10 bin Amerikan ordusu personeline tâminan imtiyazlarını ayırdan yararlanacak askerimiz de yok. Amerikan topraklarında elektronik haber alma tesisleri kurmamız da gereksiz. Eee nerede kaldı karşılıklık?

Egemenlige gelince: Ana İlkerden biri diyor ki: «Müsterrek savunma tesisleri üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin kontrolü mutlak ve tamdır.» Yutturmaca ve aldatma- canın dikkâsi. Bakan nasıl?

Türkiye'de Amerikan nükleer silahlari var. Denizasası ülke- lerdeki Amerikan nükleer silahlari, Federal Almanya'da, İtalya'da, İngiltere'de yada Türkiye'de olsun farketmez, tek bir statüye tabidir. Statü, nükleer silahlari Amerikan başkanının «mutlak ve tam» kontrolunduna veren bir kanunun gereğidir. Başkan kontr-yetkisini devredemeyeceği gibi, paylaşılamaz da. Amerika'nın kara gözlerimiz için yada AP İktidarı genel seçim arifesinde vatandaşla şirin görünüşün diye anlayasa kadar güçlü kanunda değişiklik ve Türkiye'ye istisna muamele yapması düşündürmek.

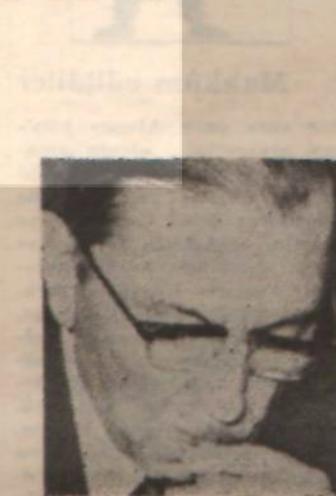
İçice iş daire farzediniz. Dis- taki emniyet kuşağıdır ve orada sadece Türk askerleri görevlidir. Nükleer silahlari emniyetinden yani işin hamâlibindan

Muhemmecik sorumludur. İkinci kuşakta da, taşıyıcı bulunur. Nükleer silahın ya ucuna tâkla- eak roket yada içine konulacak uçaak. Nükleer silah: düşman hedefe taşıyacak roket yada uçaak, İki kilit bulunur. Birinin anahtar, emrinin doğrudan Nixon'dan alacak Amerikalı mahalli komutanının, öteki de Türk subayının cebindedir. Her iki anahtar da kilitlere sokulmadıkça, uçaak yada roket hârekefe geçirilemez. İkinci kuşakta Türk askerleri kadar Amerikalılar da görevlidir.

Puf noktası, ortadaki ve nükleer silahlardan depolandığı daledeedir. Burası Amerikalıların «mutlak ve tam» kontrolundadır. Asla bizim değil. Adeta Amerikan toprağıdır. Gazetelerimizin, «Genelkurmay başkanımızın, hattâ cumhurbaşkanımızın ayak basamayaçakları Türk toprakları» biçiminde tanımladıkları yerler işte buralardır. Belki ayak basabilirlar, fakat rolleri seyircilikten öteye gitmez.

Sağlamer'in gayet iyi ortaya koyduğu bu gerçekler kargasında karşılıklık, egemenlik, eşitlik iddiaları bastan suya düşmektedir.

Esasen Amerika'nın Türkiye'ye karşı bir iyi niyet bealeme- ni beklemek de mümkün değil- dir. Nitelim bu temel anlaş-

ÇAĞLAYANGİL
— Türkiye'ye yeni tuzak —

BÜYÜKELÇİ HANDLEY
— Komer'in eserini imzaladı —

mak için gece karanlığında ve gizlice girmesi gerekmektedir. Bu örnek de, dünya çerçevesinde uygulanmakta olan Amerikan dış politikasının budalâğı ortaya koymaktadır.

Amerika için esas olan ne Türkiye'nin egemenlik haklarına saygı, ne eşitlik, ne de karşılıklıktır.

Yeni imzalanan temel ikili anlaşmaya ile Amerikan korporasyonlarının Türkiye'deki şirketleri daha da garanti altında almakta, Türkiye'nin ileri kararol ve ucuz asker deposu fonksiyonu devam ettirilmektedir.

İkili anlaşmaların, üzerinde yıldız vurularak ve gözboyanarak sırıldırılmıştır. Kimlerin çıkardığı bulundugu ise, anlaşmanın imzalandığı gün Milliyet Gazetesi'nin bir başka köşesinde gikan şu haber gayet iyi ortaya koymaktadır:

«Geçen 17 yıl içinde yurdumuzda en çok Amerikan şirketlerinin yatırım yaptıkları, 7 milyon dolardan fazla nakit sermaye getiren bu şirketlerin bu sermayelerinden 3 milyon dolar fazlasıyla 10 milyon dolar kâr transfer ettikleri anlaşılmıştır.»

Amerika, Türkiye'nin sömürge statüsünü devam ettiren ikili anlaşmaları rantıya alındıktan sonra, şimdi de anti-emperyalist güçleri tamamen sindirerek ve önlümfizdeki seçimlerde Amerikan bürokrat-toprak ağası - burjuvazi ittifakını politik alanda da gerçekleştirecek Amerikanı AP-CHP koalisyonunu garantilemek için önlümfizdeki günlerde yeni tuzaklar hazırlayacaktır.

Devrimci güçler, bu tuzaklar karşısında gayet uyanık olmak zorundadırlar.

DEMİRLER VAR

Demir kapıların açılır
Bir bir demir kilitleri,

Her gün yığınla devrimci mühr
Oraya, süküllüp süküllüp de bükler..

Demirler var
Halka halk, bileklerde kilitli!
Bilek benim, kilit senin,
Yar bizim!..

Demirler var diken diken,
Perde perde gerili
Damlarında ülkenin!
Ulke benim, darmalar senin,
Kor bizim!..

Demirler var saban saban,
Turpan turpan
Bögründe toprağı!
Toprak senin, turpan benim,
Ter bizim!..

Demirler var,
Dövmekte külfü
Demirler var,
Dövülmekte işitil...
Biri senin, biri benim!
Demirlerle bilen bu devrim,
Gör bizim!..

ÇOBANOĞLU

"Padişahım çok yaşa,"

ARANAN GENÇLİK LİDERİ DEMİR (SOLDA)
— Mücadelemiz emperyalizme karşıdır

Aranan Öğrenci lideriyle konuştu

Kavgımız, Amerika ve onun yerli işbirlikçilerine karşıdır. Ve kavga, Amerika'nın Türiyeden kovulmasına dek devam edecektir...

Süleyman iktidarı, genel hareketlerinin yozlaşmasını sağlamak için, geçen hafta içinde yoğun bir «Öğrencileri sindirme hareketi» sonunda geçen hafta, 75 öğrenci eylemlerine konulmuş, öğrenci liderlerinden yalnız, FKF Genel Başkanı Yusuf Küpellî, İstanbul Üniversitesi Devrimci Öğrenci Birliği Başkanı Deniz Gezmis ile FKF Yürütme Kurulu Üyesi, Ankara İktisadi ve Ticari Hımlar Akademisi Öğrenci Derneği Başkanı Mehmet Demir, polisten kaçmayı başaramışlardır.

Kavga Amerika'ya Karşıdır
Hakkında «Güya tevkif» katılan bulunan ve uzun süre diri-kişik hayat yaşayan ATİA Öğrenci Derneği Başkanı Mehmet Demir, öğrenci liderlerinin neden polise teslim olmadıklarını, bu hareketin ana amacını ilk kez ANT'a anlatmıştır.

Kavgımız Amerika ve onun yerli işbirlikçilerine karşıdır. Ve kavga, Amerikanın Türiyeden kovulmasına dek devam edecektir... diyen öğrenci lideri Demir, şunları söylemiştir:

«İktidarın, İsmet Paşa ile birlikte oynamak istedikleri oyun ortadadır. Öğrenci liderlerini teker teker yakalarıp cezaevine konulmasından sonra eylem, gelenekten kaybedecektir. Eyllide bir hareket girişimik istense dahi İsmet Paşa'nın koltuğu altındaki gençler, yani ortamın solundaki gençlik bu hareketi başaramayacaklardır. Aslında bu gençler böyle bir harekete girişmek bile istemezler, girişmezler.

«Bu gün Amerikaya kur yapan bir İsmet Paşa kendi çizgisindeki gençlerin böyle bir eyleme girmesini öner. Çünkü başıları daha doğrusu sevgi başıları ve küçüb oyuları bunu göredir.»

Neden Teslim Olmuyoruz

«Polise teslim olmazanızın

bir tek nedeni vardır. Teslim olduğumuz anda hareket geri düşecek ve böylece bundan Amerika ve onun yerli işbirlikçileri yararlanacaktır. Hareketin geri düşmemesi için eylene katılan kişilerin yakalanmaması gerekmektedir.

İçeride elinden fazla arkadaş var. Oular sanırım üzerlerine düşen görevi Cezaevinde da yapmaktadır.

«Bu güne kadar gecekondu harekâti, radikal işçi ve köylü hareketleri dışında eylemiz halktan kopuk olmuştur. Öğrenci liderlerinin içeri girmesiyle bu hareket bâsbütün halktan kopuk bir özellik alacaktır.

Kaçmamızın ana nedeni budur, yani öğrencilerin son giờlığı hareketin amaçlarını halka anlatmak ve onları organik bir bağ kurabilmek içindir.»

İsmet Paşacilar Ne Yapar?

«Öğrenci liderlerinin yanında bulunan öğrencilerin teker teker yakalarıp cezaevine konulmasından sonra eylem, gelenekten kaybedecektir. Eyllide bir hareket girişimik istense dahi İsmet Paşa'nın koltuğu altındaki gençler, yani ortamın solundaki gençlik bu hareketi başaramayacaklardır. Aslında bu gençler böyle bir harekete girişmek bile istemezler, girişmezler.

«Bu gün Amerikaya kur yapan bir İsmet Paşa kendi çizgisindeki gençlerin böyle bir eyleme girmesini öner. Çünkü başıları daha doğrusu sevgi başıları ve küçüb oyuları bunu göredir.»

Gazetelerde bir resim: iki adam elele tutuşmuşlar güllüyorlar. İkisinin de yüzünde mutluluk. Bebeçikler gibi ikisi de, saf, temiz... Yüzleri kırış kırış, boyunlarını da uzatmışlar. Birisinin kaşları kalık, ötekinin dudağı sarkmış... Birisinin ellerinin üstünde lekeler. Kan lekeleri değil, güneş lekeleri gibi lekeler. Boyları posları birbirine yakın... Gıysileri, yanı elbiseleri usta terzi ellerinden çıkmış. Birisinin kısık gözleri gözüklerinin altında yitmiş, birisinin kaşları diken diken... Elele tutuşmuglar, mutlu mutlu güllülmüşler. Bosta kalan ellerini de havaya kaldırılmışlar, kendilerini seyre çıkmış mahalle kalkımı selâmıyorlar. Paha uzatmayam, bunlar kim, anladınız: Birisi İsmet Paga, birisi de Celâl Bey... İddi eski Cumhurbaşkanı... Arkalarında Mevhibe Hanım, bir de Özden Toker, bir de Alı İhsan Göğüs... Bir de Nilüfer Gürsoy... Reside Hanım rahmeti rahmana kavuştuğu için, o yok aralarında... İki mutlu aile... İnönü Celâl Bayarın evinin önde... Şekerlerinden söz ediyorlar. Muhterem İsmet Paşa iki kere çiyileme yapmış, kolay mı İsmet Paşa (86) yaşında, Celâl Bey'e denize girmek yaşılmış. Boru mu, (87) yaşında. Çok sağlıklı görüldüler. İsmet Paga Mevhibe Hanuma, «Korkma Hanım Celâl Bey'in gerke kana geçmez» diyor. Celâl Bey'in evinin adı «Asmal Villa...»

Celâl Bey'in mahallesinde mahalle halkı İsmet Paşa, «yaşa Paşa» diye katılıyorlar. İsmet Paşa Celâl Bey'e, «Celâl Bey» diye hitap ediyor. Öteki Paşa ya, «buyurun Paşa Hazretleri» diyor... Sonra gizli görögüne başlıyor aralarında... Bu gizli görögmede de prostatarlarından ve naşurlarında söz ediyorlar.

Celâl Bey gazetecilere, «ben de Hacıbeyli, İsmet Paşa Hareketine gitceğim, gitceğim efendim» diyor.

Uzatmayam artık... Yukardaki sahneler, fotoğraflar bütün ayrıcalıklarının boy boy gazetelerde. İşin aslı bilmeyenler için çok ilginç, çok güzel dostluq sahneleri Cici İhtiyarlar, sarmazdol...»

Birisı İsmet Paşa... Bir Osmanlı... Tâlitihat ve Terakkiden bu yana siyasetin içinde. Kırk yıldır bir milletin kaderiyle oynuyor. Bir millî kurtuluş savaşının iki kişisinden birisi... Bir İhtilâl İlderi. Sonra bir İhtilâl hükümetinin uzun yıllar Bagbağı... Sonra Köy Enstitülerini kurmuş, sonra da kendi eliyle gerisin geri kapılmış... Sonra su kör topal, Allah'ı demokrasimizin bebas... Ne kadar başsız olduğu su götürür ya. Sonra 27 Mayıs haretinin düzenleyicisi... Yol göstericisi, yesillikçisi...

İsmet Paşa'nın arkasında, kırk yıllık yöneticiliği altında insan tarihinin en büyük zulmüne görmüş bir millet... İsmet Paşa çağının sandarmasından dayak yememis, aşağılatılmamış, insanlığa tüketilmemiş hâl bir köylü yok. Bir avuç aganın ve bürokratın başında hor görmemiş bir tek vatandaş yok. İsmet Paşa çağında bir köylü ailesinin yıllık kazancı 17 Türk lirasıydı. Bunu söyleyen Celâl Beydi. Vebâli gânahı onun boynuna... Onun çağında Türkiye'deki insanların ancak yüzde yirmi okur yazar olabilmislerdir. Onun çağında Türk halkının sırtından milyoneler yaratılmıştır. Onun çağında muhakemesiz, sorgusuz sualız insanların kursuna dizilmişlerdir. Onun çağında, Türk köylüsünün yüzünlük köleliği daha da ağırlastırılarak sürdürülmüştür. Onun çağının gerçek tarihi, tâcice arastırılarca yazılıacak olursa, insanlığın kargasına bir işaret heykeli gibi

Ne İstiyoruz?

«Gençlerin kesin olarak ne istedikleri ortadadır. Yani gençler bağımsızlık, NATO ve benzeri anlaşmalarдан aranmış, ağaçlığı, tefeciliği kısaca sümürücülüğü yok olmuş, üniversite reformu sağlanmış, kula kulluk etmeye bir Türkiye istiyor.

«Bunu sağlamak içinde devamlı olarak eylem durumunda olmanın bilinci içindedir. Tüm bunları sağlamak için Amerika ve onun işbirlikçileriyle, iş yapmanın, oyun oynamamanın, küçük seçim hesaplarına düşmenin karşısındadır. Hareket kesin olarak başarıya ulaşacaktır.

«Biz bir anlamba bizden önceki kuşağında günahlarını boy-

dikilecektir. Ağrı dağı büyülüüğünde bir zulüm heykeli...»

Ötekine gelince, su resimde mutlu gülen, İsmet Paşa'nın elini tutmuş Celâl Bey... O da ötekinin daha yumuşak bir devamıdır. İkili anlaşmalar, Amerikan işçileri, Türkiyenin Amerikalılar tarafından ıggalı onun eseridir. Demokrasi adı altında en soyus bir yalan uygulayan odur. Ve vatan ihanetinden ölümme mahkûm olmuştur. Ve onun bu mahkumiyetine sebeb de şu elini tuttuğu millî kahramandır.

Bu adamlar şimdi elele tutuşmuşlar güllüyorlar. Ne güzel, ne tath, «cocuksu güllüyorlar... Bebeçikler gibi güllülmüşler. Her birisinin dudağında Melek güldürdü güllülmüş...» Her bir yanlarından mutluluklar taşıyor. Bu adamlar kendilerine, bir tarih yapmışlar ki, tarih derim sana... Bir Kurtuluş savaşının lideri, inden birisi... Öteki de onun çıraklı... Hem de hasmı bi amanı... Bütün bir ömrîr bu hasımlar Türkiye bataklığı üstünde çekmişler... Bir ömrîr boyu Türkiye üstünde böyle elele tutuşmuş, böyle mutlu mutlu güllerlerken bir ölüm dansı oynamışlardır.

Hâl bir insana, ikinci dünya savasında bizi hâibe sokmayana, Kurtuluş savaşının kahramanına, ilerici kâfiğin gayretlerin basarisız oyuncusuna haksızlık etmek istemem... Ama onun damgasını yemis Türkiye işte meydanda... Daha okuyazları yüzde yirmayı geçmemiş bir memleket. Gene millî geliri devede kulak bir toprak parçası... İşte aştan kıvranan, ot yiyen insanlar... İşte milyonlara lissiz... İşte dünyanın on geri kalmış memleketinden birisi... Koskoca Osmanlı İmparatorluğunun sonucu bu... İşte böyleceATOM savasında toþeyen ölümme mahkûm edilmiş, bütün tutamakları elinden alınmış, insan tarihinin en zavallı halkı haline getirilmiş bir halk... İşte, işte, işte, işte İsmet Paga... İşte Muhterem Celâl Bey... Alın işte! İşte mutlu Türkiyemiz.

Hakkımız var. Ne deseniz, ne söylesemiz hakkingiz var. Bütün bu kötülükleri siz yapmadınız. Millet bütün bu kötütlükleri kendi kendisine yaptı. Başka ne yapabilirsiniz. Gerçekten sizlere haksızlık etmek, kötü söz söylemek akılmandan geçmez. Koğulları bilmez değilim. Ama elele tutuşmuşsunuz ne güzel, ne mutlu güllülmüşsunuz... Ama bebeçikler gibi... Gülmeyi hak etmiş insanlar gibi. Diyorsunuz ki, chuzuru kurmuş olarak ömrümlüzi tamamlayacağız.» Ha gayret yiğitlerim... Dayanın basarırsınız. Vedat Demircioğlu'nun katili polisler nerede? Bakın hele, huzur geliyor. Elele tutuşmuş bir milletin viedan fistûnde tepinmiyor musunuz? Ya Kanlı Pazarın katilleri? Huzur gelecek.. Topiatlan en masum kitaplar... Hapiste yazalar... Bu derginin sıradakı ceza üç yüz yıl bulunuyor... Dayanın yiğitlerim siz, bu gidile Туркіїye siz huzuru getireceksiniz. Bakın size bir sey söyleyim. Bu iktidarın başı kim, biliyor musunuz? Amerikan firması Morison'un Türkiedeki komisyoncusu... Efendilerimiz, Pagalarımız, Beylerimiz bu sonuç bile siz tarih kargasında ebediyen mahkûm etmeye yeter de artar bile... Yalnız bu...

Elele tutuşmuş güllerleriniz... Ne güzel... Çocuklarınız, torunlarınız var. Uzun ömrüllü olsunlar... Ne mutluluk... Eviniz barkınız, üniniz, paranız var... Her bir seyiniz var... Tarihiniz de var... Var misiniz? Evet, o da var. Ama nasıl bir tarih yazınız, biliyor musunuz? Elele tutuşmuş güllülmüşsunuz? Şekeriniz nasıl İsmet Paşa? Geçmişler olsun... Karacığınız nasıl Celâl Beyimiz? Büyüdük geçmişler olsun... Haydi hayırlar...

numuzda taşıyoruz. Genç adam bugün bilinçli, atılıgan, sorulara lîy çözüm yolu bulmaya çalışan bir havanın içine girmiştir. Bidden önceki kuşak halka dönük olmamanın acısını çekmiştir. Biz aynı hataya düşmeyeceğiz ve yapacağımız her hareketin halka dönük ve halkla birlikte olmasını sağlamaya çalışacağız.

Sansür skandalı: ince Memed'in filmi yasaklandı!

YILLARDAN beri Türk filmciliğinin başına bir bela kesilen «sansür», nihayet en büyük skandalı da yaratmış ve uluslararası ün sahibi Yaşar Kemal'in «İnce Memed» isimli romanının filme çevrimini yasaklamıştır!

Bilindiği gibi, Yaşar Kemal, birinci cildi Türkiye'de 100 binin üzerinde satılan ve başta Amerika, Sovyetler Birliği, Çin olmak üzere çeşitli ülkelere 25 dile çevrilecek yürürlüğün Ince Memed adlı romanının ikinci bölümünü de geçen yıl tamamlamış bulunuyordu. Romanın ikinci bölümü Türkçenin en yüksek tirajlı gazetesi Hürriyet'te aylarca tefrika edildikten ve milyonlarca vatandaş tarafından okunduktan sonra kitap olarak yayılmış ve birinci baskısı da kısa zamanda tükenmiştir.

Bu arada Şeref Film, Ince Memed'in ikinci bölümünü «İnce Memed, Şahinim» adı altında filme çekmek için teşebbüs geçmiş, filmin senaryosunu da bizzat Yaşar Kemal ile rejisör Lütfi Akad tarafından yazmıştır. Ve çekime başlayabilmek için senaryo sansür kuruluna gönderilmiştir.

Skandal bundan sonra başlamıştır. 9 Haziran 1969 tarihinde toplanan sansür kurulu, yaptığı incelemeden sonra 91122/4533 dosya numaralı şu kararı vermiştir:

«Senaryo genel havası itibarıyle, milli rejime aykırı olan siyasi, iktisadi ve içtimai ideo-loji propagandası yapar, askerlik şeref ve haysiyetini renconde eden, memleketin innyeti ve inzibati bakımdan suç işlemeye teşvik eder bir durum taşıyan konu? Yaşar Kemal'in ağzından dinleyelim:

rum taşıdığından nizamnamenin 7. maddesinin 5, 7, 8 ve 9. maddeleri gereğince filme alınmasının sakinealtı bulunduğuna ekseriyetkar karar verilmiştir.»

Ebu utanç verici kararın altında ise şu imzalar yer almaktadır: İçişleri Bakanlığının Şahitlik, Emniyet Genel Müdürlüğü'nden 9. Şube Müdürü Feriha Saner, Genelkurmay Başkanlığından Albay Hayati Dinçer, Basın Yayın Genel Müdürlüğü'nden H. Fuat Yediç, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Fıvzi Körükli...

Nedir bu milli rejime aykırı ideo-loji propagandası yapan, askerlik şeref ve haysiyetini renconde eden, memleketin innyeti ve inzibati bakımdan suç işlemeye teşvik eder bir durum taşıyan konu? Yaşar Kemal'in ağzından dinleyelim:

«Birinci ciltte ortadan kaybolan Ince Memed, yıllar sonra tekrar meydana çıkararak Vayvay Köyü'ne gelmektedir. Köyde Ali Safa Bey arasında büyük bir mücadele vardır. Ali Safa Bey, köyün topraklarını zaptetmek istemektedir. Memed hiçbir sey yapmadığı, sahka bir yere saklandığı halde, sadece onun orada bulunmasını verdiği güç köylülerin Ali Safa Bey'e karşı direnmeyi güçlendiriyor. Mücadele uzun sürüyor ve nihayet Ince Memed, Ali Safa Bey'i öldürmek zorunda kalıyor. Daha sonra asıl köy olan Değirmenoluğa gidiyor. Orada da görüyor ki, daha önce öldürdüğü köy ağası Abdi'nin yine onun kardeşi Hamza gelmiş. Ve Abdi'yi mumla aratıyor. Köylü neredeyse Memed'in öldürdüğü Abdi'yi erimiş ilan e-

decek. Memed bu kez ikinci ayağı, Kel Hamza'yı da öldürür. Ama sansür kurulu birtakım düzmece gerekçeleri, yurt gerçeklerini örtbas etme görevini üstlenmiştir. Üstelik, bunu cahile yapmaktadır. İste yine Yaşar Kemal konuşuyor.»

Bu Anadolu'nun her köşesinde, özellikle günde çok çok görülen toplumsal bir dramın kayesidir. Ama sansür kurulu birtakım düzmece gerekçeleri, yurt gerçeklerini örtbas etme görevini üstlenmiştir. Üstelik, bunu cahile yapmaktadır. İste yine Yaşar Kemal konuşuyor:

«Milli rejim ne demektir? Bu soyut bir laftır. Sansürdeki adamların ne kadar cahil olduğunu gösterir. Bu ebaletteki adamların senaryoyu anlayabilecekleri mümkün değilidir.

«Siyasi, içtimai, iktisadi ideo-loji propagandasının ne olduğunu sorsam ilkokul talebeleri gibi apışır kabırlar. Bunlar aynı kırkırmızı yaptığını söylemek istiyorlar. Eğer bu kitapta böyle bir şey varsa, bu ağır bir suçtur. Kitabın derhal toplatılması, Hürriyet'te tefrikannı önlmesini, bensim ve Hürriyet'in sorumluluğunun sindi hapse olmamız gereklidir.

«Askerliği renconde etmeye gelince, romanda tek asker kılımcı geçmemektedir. Kaldı ki, jandarma zümünü tenkit etmek askerlige hakaret ise, gerer DP, gerek AP, gerekse CHP'nin yöneticilerinin muhalefet devirlerinde jandarma zulmüne karşı yöneltikleri eleştirilerden dolayı askerlige hakaretten cezalandırılmalıdır gereklidir.

«Şüphesiz dünyam bir çok ülkelerde sansür vardır. An-

Yaşar
Kemal'in
film çekimi
yasaklanan Ince
Memed'i 25 dile
gevriliştir.

tır. Anayasamız tamanen ayıradır. Ince Memed gibi bir eserin, bütün Türk halkın tarafından bir romanın film çekimi yasaklanması, belki de bu sansür kuruluna karşı yürütülen mücadeleyi başarıyla götüremek bakımından bir şanstır. Bu nizamnamayı, toptan anayasaya aykırı olan bu sansür nizamnamasını toptan iptal ettirmek için Danıştay'a başvuracağız. Eğer Türk sansüründen çekaramazsam, romanım İsviçre, Bulgaristan'da, Fransa'da yada İtalya'da çevrilmek imkanını bulacaktır. Benim istatım, yirminci yüzyılda her millet için yüzkarası olabilecek bir sansür kurumunun ortadan kaldırılmıştır.»

Ince Memed'in birinci cildinin filme çekilmesi mesesi de, hayli tartışmalı bir konuydu. Onun neden hâlâ filme almadığını sorduk. Yaşar Kemal söyledi:

«Ince Memed'in birinci cildini 1964 yılında Amerikan şirketi 20. Century Fox'a sattım. Amerikalılar o yıl bu filmi Türkiye'de çevireceklerdi. Herseyi tamamlandı. Hatta, New York Times Gazetesi'nde Ince Memed'i, o yıl çevirecekleri filmleri başına alarak ilan ettiler. Daha sonra birdenbire Amerikalılar Türkiye'ye geleceklerini bildiren bir telgraf çektiler. Bir hafta sonra da gelmeyeceklerini bildiren bir telgraflarlaştı. O zaman neler olup bittigini anlamadım. Film çevrilmedi.

«Yeni yeni öğreniyorum ki, Fox, elindeki senaryo ile üç defa Türkiye Hükümeti'ne başvurmuş ve Türkiye'de çevrilmesi üç defa da bizim hükümet tarafından reddedilmiştir. Ve yine kulağına geldiğine göre, Türkiye Hükümeti, Fox'tan, bu eserin başka bir ülkede de çevrilmesi için ricada bulunmuştur.

«Türkiye tarihinde bir yerde ilk defa yabancı bir şirket tarafından alınarak çevrilmeye tesebbüs edilmiştir. Bu, Türkiye gibi bir memleket için ilginç bir olaydır. Ince Memed'in yabancılar tarafından çevrilmesinin önüne geçilmesi de gayriensani ve gayrimilli bir davranıştır. Bunun besabını Türk halkıyla birlikte el-pence nobet beklerken gördüm...»

AP Haberlerine soracağınız

R.h. - Pozitif Kan isteniyor — R.h. - Pozitif Kan isteniyor!

Türk halkı yeni bir ergenlik çağının esigidinde. Başka yoğun bir yaşıntının özlemi içinde kahı kayıyor. Rossus, atlasm, ögrensin, sevişsin, dünyaya kucak asın, gölönü, toprağı gönendorsin istiyor. Ama üvey anaları başında zebellâ, salmalarla güzelim kızamı: Ortaçağ kundağından; dertop edip yatarmışlar allahık bir salıncığa, salabas olsun diye, karıncı duaları okuyarakta avaz-avaz, salınlıyorlar vire. Ve durulsun diye kan, sülükler yapılmışlar şakakları... Ağalar, tefeciler, kompradorları...

O da yetmiyor, birbirine kordiriyorlar halkı... Su diye, Toprak diye, Kart - Kız diye, Sünnet - Alaylı diye, Kurt diye, Tarikat diye, Parti diye vuruşturuyorlar güzelin insanları.. Anadolu'nun ayaga kalkacak gücü, aña karayı sececek feraseti kalmasın diye.. Yoksas neden herkesin göttündé bir lüter?.. Yenileyin bir de macıkardılar başınıza. Kırıkkale cenginden canını zor kurtarmış bir arkadas anlatır: Sığ, musta, kama, pala, sis bombası, göz yaşartıcı bomba, stüngü, tabanca, mazzez her çeşit silah vardi, bir top eksiktı, dedi.. Ya o sorum - sorum soruları soruluların vurdum - duymazlığı! Antı - toplu polisi müdür muavini, Bay Erzen, kafasına deniz çöktü, yenis; adam hâla, Kırıkkaleller penaltı atsalardı, bütün bunlar olmazdı, buyuruyor.. Bu gidişle yakında, gidiyatörlü, yurtıcı hayvanlı Roma seniliklerine de başılarız! Zaten Efes'de düzenlenen son Kermeste Belediye Başkanı, Kaymakamı, Meclis Üyeleri, Roma senatörleri kılığında girip, toga'ları, sandalları filan... velinimetterine övgüler okumuşlar. Ve söyletiye göre, Belediye Başkanı, herhalde Meryem Ana Kilisesindeki papazdan ögrenmiş. Roma Ankara yönüne uzatmış, ve Ecce plus quam Salomon hic,

(İste Salomon'dan da büyük bir Süleyman) diye baylormış.. Bunu üzerine e Salomon'dan da büyük Süleyman Borc yigidin kirbaçdır, diye höyükmüş. Sanınmayın, matrak olsun diye anlatıyorum: bu Caligula'nın atının ağzına lâyk vecizeleri; halkının çektiği onca şakuntanın böyle filtresüze alaya abnması karşısında kan ağhyor içim. Üstelik bu alaylı festival maskelerinin deliklerinden kan büzümlü gözler bakıyor gözlerimiz. Onlar ki, diye bağıriyor Salomon'dan büyük Süleyman, milleti kirbaç altında yaşamak istiyorlar! Bu, tabii, yurduna halkına can berçen yurtseverlere, soculara, sosyalistlere taş! Bu söz, Ünlü versite kapılarında, Taksim'de gençliğin üstüne salınlacak yeni kursuların, karakollarda yedek yeni dayaklıları habergisi!.. Romalı beylerimiz kan istiyor emkii.. Halkı mecsiz kılımğa, listüne ölü toprağı serpmeye salılkılar, aşiret, toprak, tarikat ve futbol galaları yemez oldu gayrı.. Halkı Ortaçağ kundağını zaptetmek için dâha çok, dâha çok kan lâzım.. ki kalkamasın ayağa, sececeksen akla karayı!.. Ve Vahşetdâr, Kan gövdeyi göttürek! diye uluyorlar. Bilmiyorlar ki, o dökülecek kan gördəyi, deşimiye gövdəyi, ergec, emekçi iktidarına göttürecekler, ve yükseleneklər deyin yapış.. Ne diyor Nâzım.. Bir yürek çarpıntı var her putrelinde, her tıglasında, her kerpiçinde.

Yükseliyor, yükseliyor yapı
Kanter içinde.

Hem yavaş yavaş da beliriyor bunun işaretleri.. Geçen gün, toplum polislerini gençleri falakaya çektilerleri merkezlerini ta karşesindeki Resim Heykel Müzesinde açılmış olan Fransız Resim sergisinde anh sole Picassosun önünde el-pence nobet beklerken gördüm...

Can YÜCEL

SEÇİM SANDİĞİ

Kapitalist - bürokrat ittifakına doğru...

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, İnönü - Bayar yakınılaşması, kapitalist - bürokrat ittifakı ve aydınlarla düşen görevlerle ilgili olarak basına aşağıdaki demeci vermiştir:

BAYAR - İnönü yakınılaşması, halkın sırtından oynamak istenen yeni bir oyuna ilk adımları olarak mütlaka edilmelidir. Sermaye-
ci sınıf ile bürokratlar ittifakı sağlanarak, halkın saiecik bir iktidar kurulmasına çağrışıyor. Bayar'ın: **siyaset içinde olmadıklarını** söylemek, bir bakanın doğru konusunu muhakkaktır. İnönü - Bayar konusmaları, uzun vadeli bir planın ilk hazırlıklarını teşkil ediyor. Bu planın hedefi, devleti sermaye sınıfıyla bürokratlar, yani yüksek memurlar tabakası tekelinde tutmak, uyanan halk sınıflarının iktidara giden yolunu kesmektir. Amerikan emperyalizmiyle işit - dış politikayı devam ettirmektedir.

Beyler takımı, yanı bürokrasi, bugünkü ortamda, halkın ezen egemen sınıf ve tabakalar arasında, belki de en tehlikeli olanıdır. Bunlar 600 kusur yıldır devleti idare etmiş olan sosyal grubu teşkil etmektedirler. Halkı yüzüyillardır asıl ezen bunlardır. İş derinlemesine incelemeden duruma bakanlar, bürokratları, Avrupa'da olduğu gibi sermayedar sınıfların el ulagi sanırlar. Çiftlik kahyası gibi bir şey. Oysa Türkiye tarihinde çiftlik sahibi, kahyanın emrine olsun. Evet, ne toprak sahibi, ne fabrika, banka sahibi oldular, ne de dış ticareti elle rinde tuttukları halde, devleti yönetenler kadrosu yanı bürokratlar takımı, halka da, halkın sömürütükleri toprak ağalarıyla, sermayedarlara da yüzlerce yıl hükmetmişlerdir.

BU nasıl olmuştur? Ekonominin de, politikanın da Türkiye'nin tarihi şartları içinde bu yüksek memurlar tabakasının tekelinde bulunması, onlara bu imkanları sağlamıştır. Tarihimizde yönetici kadro, devleti üretimi ilişkilerine dayanarak doğmuş ve kendisini egemen bir duruma getirmiştir. Osmanlılarda, bilindiği gibi toprak, devlet mahdi. Yönetici kadro has - timar - zeamet yoluyla topraklara tasarruf ederdi. Keza yönetici kadro gedik, narh ve daha başka yollardan da ekonomiyi tekelinde bulundurdu. Cumhuriyet devrinde ise, devletçilik sistemi bürokratlara aynı imkanları sağlamıştır. Devlet mülkiyetine dayanan sosyal ilişkilerde, Osmanlı tipi merkezlefet, ceberrut devlet: yönetim şekli birlikte yürütülmüştür. Ve böylece meydana gelen üst yapı, 1950'de bürokratların siyasi temsilcisi CHP iktidardan düşüğü halde, bürokratlara hâlâ nüfuzlarını muhafaza ettmektedir.

Sermaye sınıflarının temsilciliğini yapan AP yöneticilerinin zaman zaman **iktidarda myiz, değil miyiz?** diye feryat etmelerinin nedeni budur. Gerçekten AP iktidarda olduğu halde, sermayenin açık diktasını kuramamaktadır. Bürokratlarla arasındaki sandalye kavgası ve Türkiye'deki ortamın, halktan yana, hızla değişmesi; Anayaşa mili-

seselerin nisbeten rahat bir şekilde çalışmasına ve halka yararlı olmasına imkan vermektedir. Amerikalıların tasarladığı plan gerçekleştire ve sermaye sınıflarıyla bürokratlar elele verirlerse, Anayasamızın halka sağladığı hak ve hüsrrietler bütünsüzlük kışkırtmak istenecektir.

Bürokratı da, sermayedarı da, ağası da halkın karşısındaki sınıf ve tabakalarıdır. Bürokratlar bunları en az tehlikeli olanı degildir. Halk yüzüyillere ezmis olmanın onlara kazandırdığı bazı yetenekler, Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu devrimci ortamda, bürokratlara etiket değiştirecek, halkın yeniden ezmek imkanları verebilir. Sonra unutulmamalıdır ki, Amerikan emperyalizmine kapılarını açan, bürokratlar olmuştur.

BÜĞÜN sosyalist geçinen bazı kişiler, bürokratların iktidarı alması için gıyret sarfetmektedirler. Onlara göre sosyalizme kestirme olarak, ancak bu yoldan gidilebilir. Bu balyalar sosyalizmin sadece bir takım ekonomik reformlar reçetesinden ibaret olmadığını, sosyalizmin hergeyden önce emekçi sınıfların, halkın iktidarı demek olduğunu unutmuş görünüyorlar. Bazı sosyalistler de, biçare bir burjuva eklektizmini, yanı her şeyin iyi tarafını alıp, kötü tarafını atmayı sosyalist diliğince metodla karıştırarak, bürokratların devrim hareketinde sağlam bir müttefik olabileceğini, hatta sosyalizme kazanılabileceğini ileri sürüyorlar; ve böylece bürokratı, iktidara itiliyelerle birleşiyorlar.

Bürokratlar tabakası içinden, halktan yana olanlar çababilir; çökmektedir da. Bunlar halkla elele verebilirler. Buna ancak seviniriz. Bunlar kişisel davranışlardır. Ama Türkiye'yi erge sosyalizme götürecek olan bugünkü ortamda bürokratlar bir sosyal grup olarak önfüllü verecek her leşebüs, halkın iktidara gelmesini güçlitmeye ve merkeziyetçi, ceberrut, Osmanlı tipi devlet yönetiminin, bu sefer de sosyalizm etiketi altında halkın ezmesine yolaçar. Emekçi halkımız için bugün en büyük tehlike, Bayar - İnönü yakınılaşmasının ilk adımı teşkil ettiği sermaye - bürokrat ittifakının, bu seçimler sonunda gerçekleşmesi ihtimalinde gizlidir.

TÜRKİYE'de bugün her zamanda çok, aydınlarımıza ağır görevler düşmektedir. Ama, aydınlarımıza bu ağır görevleri başaramamaları için, halkınla kopuk yaşıtlarını değiştirmeleri ve köylere giderek, köylü vatandaşlarımızda, onlara anlayacağı dilde dertlegmeleri zoruludur. Bizim aydınlarımıza çogu, ayda olmayı,

fetvalar vermek ve hazır kalkınma reçeteleri sunmaktan ibaret sanıyorlar. Aslında aydın olmak, emekçi halk sınıflarıyla işi dışı bağlar kurarak gerçeklerin ıg茲uzunu halktan öğrenirken, gerçeklerin halk tarafından bilinmeye yonunu de halka sunlatmakla ulaşan bir mertebedir. Aydınlarımıza büyük coğulluğu, bu zahmetli işi gözle almadıkları için, kaçılmaz şekilde karamsarlığa düşmektedirler. Ya Türkiye'den bütünsüzlük umut kesmekte, yada halkın dışında kendilerinin mihverini teşkil etmekleri bir mucizevi hareketle Türkiye'nin kurtulabileceği hayaline kendilerini kaptırmaktadırlar.

Türkiye İşçi Partisi kurulduğu günden beri, aydınlar bu ters tutumuyla da mücadele etmek zorunda kalmıştır. Çünkü pek iyi bilmekteyiz ki, aydınlar tek başına halktan kopuk kaldırlar sâre, geleneksel aczelerini yenemezler ve bog bir gevezelinin sarhoşluğundan kendilerini kurtaramazlar. Ama şunu da pek iyi bilmekteyiz ki, emekçi halk sınıflarının bugünkü ortamda ağırlik teşkil etmeleri için yürütülen mücadele, aydınlar olmadan çok daha zor başarıya ulacaktır. Türkiye'nin kurtuluşu, emekçi sınıfların inancı ve sevkî çabasının emperyalist güçler ve onların işbirlikçi durumunda bulunan sosyal sınıfların iktidardan uzaklaştırmasına bağlıdır. Ancak bu çabanın işçilerin, köylülerin, kısacası emekçi sınıf ve tabakaların bizzat iktidara gecmeleriyle beklenen sonuçları vereceği ve aydınlar kadrosunun bürokratik yönetimiyle, bu sonuçların asla elde edilemeyeceği, tarihi bir gerçek olarak daima gözönüne bulundurulmalıdır. Oysa uzun yüzyılların halktan kopuk yönetimi altında yaşayan aydınlarımıza çogu, bilmeyerek ve istemeyerek de olsa, halkın küçük görme, halkın güçine inanmama psikozu içine düşmüştür.

HALKI sevmek, halka inanmak; halkın uzak, büyükşehir yanantisı içinde düşince zoru ile elde edilebilen bir ruh haleti değildir. Halkı sevmek ve ona inanmak için, mutlaka halkın içine girmek gerekmektedir. Büyükşehirlerde yaşayıp, Türkiye'nin kurtuluşu için hazır reçete sunmakla görevlerini yaptıkların inanın aydınlarımıza, seçim öncesinde köylere gitmeli ve köylü vatandaşlarından nasıl bir uyanış içinde oldukları göremelidirler. Milletlerin hayatında 4 yıllık seçim dönemleri, çok kısa sürelerdir. Ekim seçimleri, Türkiye'mizin ve halkın kurtuluş yolunu üzerinde çok önemli bir merhale teşkil etmektedir. Ama bu seçimlerde ağa, büyük sermayedar ve bey partilerinin yine başarı sağlamaları ihtimaline bakarak, bu durumun kıymetini kadar böyle direğesini sunmak, bilme de, gerçege de ters düşmektedir.

Kıbrıs'ta nitakın başı: İngiliz Üs ve tesisleri

RAUF DENKTAS - ÇL
— Anglo - Amerikan emperyalizm

Geçen hafta Kıbrıs'tan gelen haberlere göre, Türk liderliğinin Rum yönetimi ile yaptığı ikili görüşmelerden olumlu bir sonuç alamamıştır. Bu sürpriz de değildir. Sosyalistlerin her zaman belirttikleri gibi, Kıbrıs'taki Türk ve Rum halklarının barışçı bir çözümü bulmaları, emperyalizmin etkisi altında asla mümkün değildir. Anglo - Amerikan emperyalizmi Kıbrıs adasındaki çatışmaları ve üslerini devam ettirebilmek için daima «öl ve yönets» taktigine başvuracaktır. Aşağıdaki yazında, İstanbul'da Kıbrıs Türk Talebe Cemiyeti, İngiliz emperyalizminin Kıbrıs üzerine oyunduğu oyunları ortaya koymakta ve adadaki İngiliz Üs ve tesislerini açıklamaktadır. Kıbrıs'taki Türk ve Rum topluluklarının neden bir türlü anlaşmadıklarının gerçek nedeni bu yazında aynuhu kavuşturulmaktadır.

KİBRİS, «Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti» ismi altında İngiltere ve yerli halklar arasında İngiltere'nin iradesi dahilinde TAKSIM edilmiştir. Tarihi gelişimin kronolojik olarak incelenmesi bunun böyle olduğunu doğrulamaktadır. Bugün içinde yaşadığımız durumun tahil ediliş hâzır hâlde meydana vermeden ve bütün aksiler ile sona erdirilmesi, ama gerçekten şifreli barış için sona erdirilmesi, bu noktanın iyice kavramp değerlendirilmesine bağlıdır.

Bölücü Politika

1855 Nisanında E.O.K.A., Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı için mücadelesini sömürgecilere — İngiliz idaresine — karşı açmıştı. Kıbrıs'ta mevcut diğer uluslararası toplum nazarı itibare alınmadan başlatılan bu hareketin tek yönü olusa, sömürge idaresine, bu, kendisine karışan olan yöneliki bertaraf edip bâdiren burnu dahi kanamadan ve fakat en kâr olarak çökmen imkammı sağlamıştır. Rum mücadelesinin tek yönü olmasının tek yönüyle sömürgecilere yararlanması kaçınılmazdı da. Çünkü, İngiltere'nin ileride iki uluslararası toplumun gerek birlikte, gerekse ayrı ayrı, fakat diğer uluslararası toplumu da dikkate alarak sömürge idaresine karşı girişebilecekleri devrimci bir yolemeye önemek için başvurmuş olduğunu, temeli ta tarihin derinliklerine atılmış bir oyundu bu...

1897 Osmanlı - Yunan Savaşı'nda Kıbrıs'ın Rumların Yunanistan'a yaptığı yardımına ve savasa katılan göçüllülere, 18. Mayıs 1881 de çıkarılan önleyici emirnameyi mevcudiyetine rağmen yönetimce müdafale edilmemesi, yüksek komiser Sir Walter Sendall'in «Rumlar böyle hareket etmekle vazifelerini yapmışlardır. Türkler de itirazda bulunacakları yerde Rumların bu hareketlerini örnek edinsinler» şeklindeki beyanatı bunun en iyi kanıtdır.

Türk toplumunun ekonomik güçten yoksunuğu, sömürgecilere, bundan istifade edip toplumu Rumların karşısına kolayca çıkarmak için iyi bir imkan vermiştir. Türk halkı bol sterlin karşılığı kurulan Özel Polis (Special Police) Yاردımcı Polis (Auxiliary Police) Komando Birliği'nde (Mobile Reserve) silahlandırılarak yavaş yavaş halka mal edilen E.O.K.A. teşkilatına, dolayısıyla Rum halkı karşısına çıkarılmıştır. Böylece önceleri İngiliz idaresine karşı

EOKA'CI GRIVAS
— Irkçı bir tutum —

baglatılan Rum İlhan hareketi, toplumlar arası çatışma sekline dönüştürülmüştür.

Türkiye Hükümeti'nin «statükonus muhafazası», yani Kıbrıs'ta İngiliz sömürge idaresinin devamı şeklindeki Kıbrıs görüşü, Türk toplumunun sömürgeci yanında yer almamasında ve onun adına çatırmaya girmesinde rol oynamış büyük etkenlerden birisiydi. Dolayısıyla tek yönlü İlhan hareketine karşı çıkış, uluslararası toplumun mevduiyetini ortaya koymak, hayatı etini devam ettirmek gayestyle değil, İngiliz sömürge idaresinin devamlılığını sağlamak, yanı esaret altında kalmak için bir karşı çıkıştır. Üçüncü Dünya devletlerinin Türk toplumuna karşı takındıkları menfi tutumun sebebi budur. Eian yöneliklik saflatımı yitirmemiş (F) ve bugün, o zaman için söylemeklerinin aksını ortaya koymak herhangi bir beyan veya söylemeye bulunan bir idarecinin «Değişen dünyadan bîhaber körük körük bir İngiliz dostluğu güdükk» şeklindeki ifadesi, Türk toplumunun bu acı fakat gerçek durumunu özlemektedir.

Türkiye ve Taksim

Önceleri İngilizler gückenmesin diye «Bizim Kıbrıs davası diye bir davamız yoktur» diyen Türk hariciyesi, adada Rum toplumunun sömürge idaresine karşı yürüttüğü mücadelenin devam ederken, «Statükonus muhafazası, statükö

Birleşik Kralligin Kıbrıs'taki hükümleri Üs ve tesisleriyle taliq bölgelerini gösterir harita

TALIM SAHALARI :

- A. Koggi - Koçyatığı atış mesafesi
- B. Akama Bölgesi atış ve bombardman mesafesi
- C1, C2. Lefkonuk top mesafesi
- D. Amphibious harp talim bölgesi
- E. Ayios - Vasilios hattı
- F. Prastyo hattı
- G. Poemitya atış mesafesi. TEH-

LİKELİ BÖLGE

- X. Havadan atış bölgesi
- Y. Yüksek seviye bombardman mesafesi

Z. Aras uçuş bölgesi

BÖLGELER VE TESİSLER:

- A1. Limasol'da

- A2. Trodos'ta

- A3. Olumpos tepesinde
- A4. Terazi yakınında
- A5. Çite burnunda
- A6. Greko burpunda
- A7. Yalva tepesinde
- A8. Hesaklıs tepesinde
- A9. Magusa'da
- A10. Lefkoşa uçak alanında

- B1. Poemitya'da
- B2. Larnaka yakınında
- B3. Terazi yakınında
- B4. Magusa'da
- B5. Magusa yakınında
- B6. Lefkoşa yakınında
- B7. Lefkoşa'da

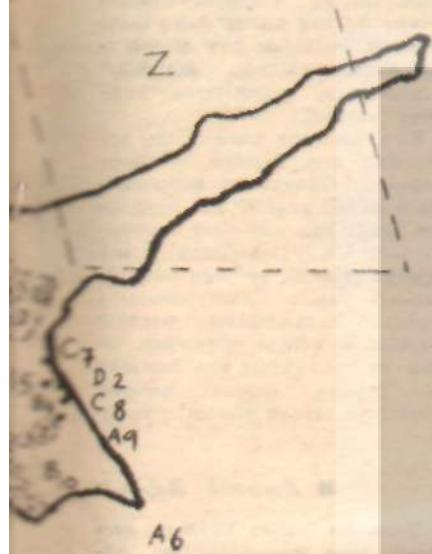
değistiği takdirde adanın bütün olarak Türkiye'ye inde edilmesi şeklinde görülsü de, 19. Aralık 1956'da İngiltere sömürgeci Bakan Lennox Boyd'un Avam Kamarası'nda «Milletlerarası ve stratejik durum mütasade edinmesi, İngiliz Hükümeti Kıbrıs'taki gibi gayet karışık bir ahalije Self-determination hakkını tabii için muhtelif hal careleri arasında, adanın taksimi bususunun da ithal edilmesi gerektiğini kabul etmektedir,» şeklinde açıklaması ve yine Aralık 1956'da Ankara'yı ziyaretinden sonra zamanın başbakanının «Taksim meselesi hiçbir zaman nazar dan uzak tutulacak bir keyfiyet değil, Türk Hükümeti taksimi şayant ilität bir teklif olarak karşılamaktadır.» şeklindeki beyanıyla yeni bir şebe bli ründi. Bu yeni görüşle adanın hep

sindan vazgeçip yarısına razi oluyordu Türk hariciyesi.

Fakat bu razi olus da, Kıbrıs'ın İngiltere için hiçbir zaman ortadan kalkmayacak «Stratejik durum» şartına bağlanıyordu. Nitekim kısa bir süre önce İngiltere, 1972 yılında Aden'in doğusundaki bütün üslerden çekileceğini fakat Kıbrıs'tan çekilmeyeceğini açıkladı. Bu, aradan 13 sene geçmesine rağmen Kıbrıs'ın İngiltere için elan stratejik önemini muhafaza ettiğini göstermektedir. Türkiye daha önce, adanın hepsinin kendisine verilmesini de «Eğer İngiltere adayı terk edecek olursa» kaydına bağılıyordu ki, iki ayrı görüş arasında tabbikat olarak hiçbir fark yoktu. Ekonomik bunu gerektirdiği için İngiltere adadan çekilmeyecekti çünkü. Türkiye'de kamuoyu

BAYAR - FAZIL KÜÇÜK
dimensionsunda bir Kıbrıs politikası —

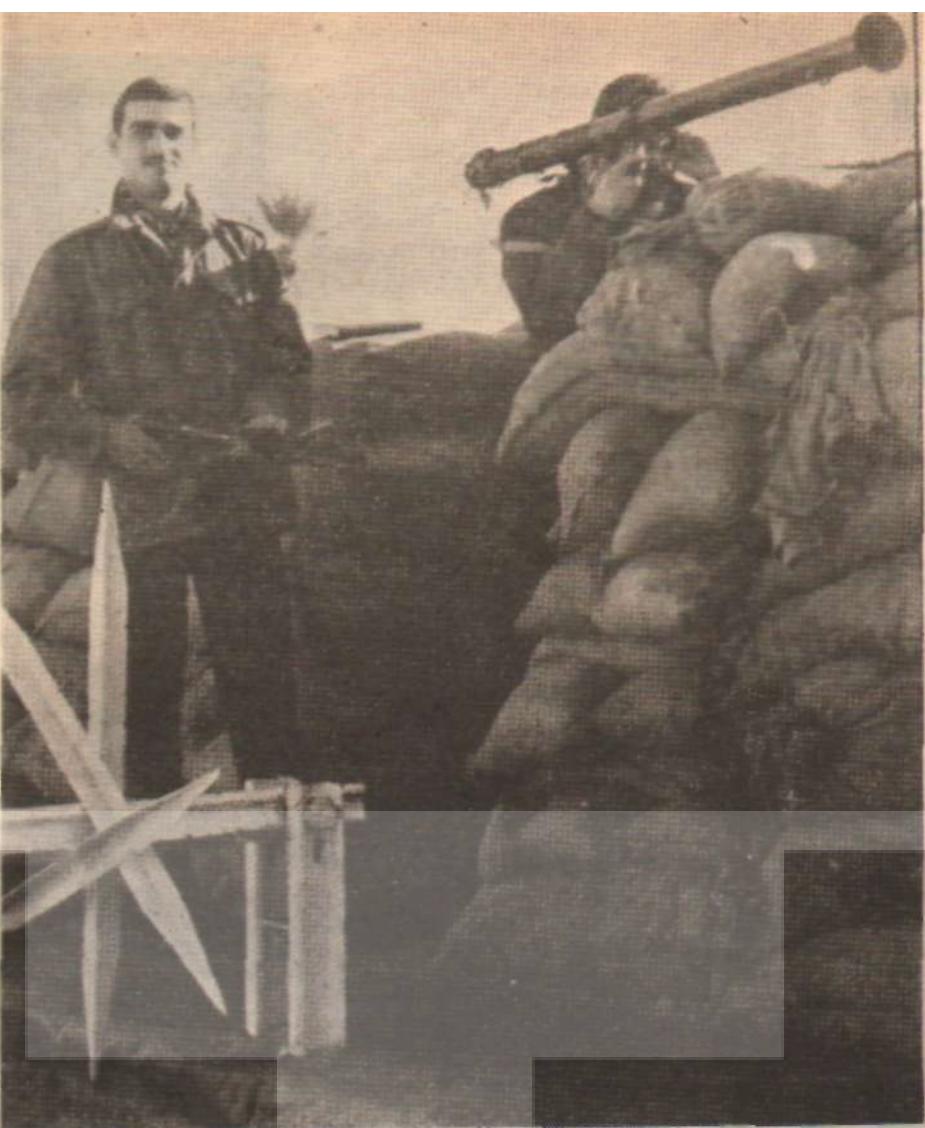
Larnaka yakınında
Lefkosa uçak alanı yakınında
Magusa yakınında

- C1 Trodos'ta
- C2 Limasol yakınında
- C3 Batı yakınından
- Ay - İrini yakınında
- C5 Kisusa yakınında
- C6 Limasol yakınında
- C7 Magusa yakınında
- C8 Magusa'da
- D1 Lefkosa yakınında
- D2 Karaolos'ta
- D3 Kalopisda yakınında

özmece mitinglerde Taksim'i kabul etmekten Kıbrıs'ta Türk toplumhuna da bu görüş sanksi ulusal düşüncenin faydalı olabileceğini benimsedi. Ne 27/28 Ocak'ı olayları gibi kanlı olaylar bahasına oluyordu. Bu emriyle Türkiye'ye Türkmenliğinin etken rol belli oldu. Türk toplumunun Kıbrıs'ın taksimini benimsemesi, pazarlık masasında, İngiltere'nin Rum toplumuna karşı «Üslerin elde edilmesi hususunda» kullandığı bir şantaj vasisi oluyordu.

İngiliz Tertibi

Kıbrıs problemine müzakere yolu ile bir hal şekli bulunması için 18. Arahk 1958 de Paris'te başlayan ve kesintili

MAKARIOS
— Üslere ne diyor?

olarak devam eden müzakereler Ocak 1959'a kadar Zürih'te devam etmiş ve uzlaşmaz can düşmanı olarak şartnameyi kabul eden Kıbrıslılarla anılaşması için 1 gün kafi gelmişti.

1959 yıl Mart ayı başında Londra'da, Zürih ve Londra anlaşmalarının VIII. kısmının ikinci maddesine uyularak kurulan ve İngiliz işleri, İngilizlere adada gösterilecek kolaylıklar, tabiiyet, mali yardım, kenhalarında tasarı hazırlayacak konsey, çahşemalarında pek gelisme kayıt etmedi. Bu çahşem, İngiltere Hükümetinin Türk ve Yunan işçileri bakanları ile Kıbrıs Türk ve Rum liderlerinin İngiliz işleri bakanlığında 16. Ocakta başlı bir toplantı yapması çağrısına kadar devam etti. Yapılan toplantı İngiliz delegesi işçilerin asgari yüzölçümünün 122 mil kare olması gerektiğini — İlk teklif 167 mil kare idi — bundan daha fazla bir

Kıbrıs Türklerinin mücadelesi artık anti-emperyalist bir çizgiye gelisecektir

kışkırtıcı İngilterenin raza olsadığını, bu kabul edilmediği takdirde BAGIMSIZ BIR KIBRIS için o güne kadar yapılan çalışmaların — Zürih ve Londra anlaşmaları da dahil — sua fęcęini bildirdi. Bu, İngilizlerin ulaşılacak neticeen kendi menfaatlarına olmasının içindən belli oldu. Oynadıklarını ortaya koymaktadır.

5 Şubat'ta Sömürgeci Bakanlığı müsteşarı Julian Amery, kesilen görüşmelere yeniden başlamayı sağlamak için Kıbrıs'a geldi. 10 Şubat'ta yeniden kesilmiş 23 Şubat'ta yeniden bağlayan ve dört ay silren görüşmeler 1. Temmuz 1960 tarihine kadar devam etti. Yaklaşık olarak onaltı ay devam eden iş müzakereleri neticesi guydu: Kurulan Şekil Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti topraklarında, iki ayrı yerde olmak üzere, 258 milyon metre karelik (Türkiyedeki Amerikan işlerinin toplam yüz ölçümünden yedi büyük defa fazla) hukuki İngiliz işleri mevcut olacaktır.

İngiltere'nin iş olarak gerçekleştirdiği Taksim'i belgeleyen ve 19 Şubat'ta Londra'da imza edilen Zürih anlaşmasına ek protokol söyledir:

«Büyük Britanya ve Şimalı İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulması hakkında Yunanistan ve Türkiye hükümetleri reislerinin 11 Şubat 1958'de Zürih'te tanım ve tasvip ettikleri Kıbrıs Cumhuriyeti anayasasını tetkik ederek 11 ile 16 Şubat 1959 tarihlerinde Yunanistan, Türkiye ve Birleşik Krallık hariciye vekilleri arasında yapılan istişareleri nazara alarak beyan eder ki:

A — Aşağıda B. kısmında yazılı taleplerin kabulü şartıyla Yunanistan ve Türkiye hükümet reisleri tarafından tasvip edilen vesikalari Kıbrıs meselesinin nihai hal tarzı hakkında da mutabık kalınmış temel olarak kabul eder.

B — Ingilterenin tam hukümeti altında kalacak iki bölge (a. Ağrotur, Piskobu, Paramal ve b. Dikelya, Pergam - I - Aymikoia, Ksilofag) dışından Kıbrıs Ada fistikinde hukümeti olan Kıbrıs Cumhuriyeti'ne aşağıdaki şartlarla devre amadedir:

1 — Yukarıda zikredilen iki bölgenin askeri iş olarak kullanılmamasını mümkün kılınmak için özümlü olan eczümle ilişik ekte yazılı haklar dahil bütün hakların Birleşik Krallık Hükümeti'ne sağlanması ve İngiliz hukümeti altında kalan bölgelerin bütünlüğü ve Birleşik Krallığın yukarıda atıfta bulunulan hakları istimali ve istifadesi hakkında Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs Cumhuriyeti tarafından teminat verilmesi.

E K

İngiliz hukümeti altında kalacak bölgeler dolayısıyla aşağıdaki hakların tanınması gerekecektir:

a — Askeri ve diğer tesisleri muhafaza mevcut küçük mevkileri TAHDIT-SİZ VE MÜDAHALE OLMAKSIZIN kullanılmaya ve bu mevkiler içinde, muhafaza ve müdafaası ve Birleşik Krallık Hükümeti tarafından mifaide edilmeyen HERKES TARD HAKKI dahil olmak üzere tam kontrol istimaline devam etmek;

b — Yukarıda zikredilen bölge ve mevkiler arasında personelin ve her türlü levazimatın buralara ve buralardan nakil için yol. İiman ve diğer kolaylıklar serbestçe kullanmak,

c — Mağusa'daki muayyen İiman kolaylıklarını kullanılmaya devam etmek,

d — Su, telefon, telgraf, elektrik kuvveti vesaire gibi ámme hizmetlerinden istifade etmek;

e — Askerlerin talmi için tesbit edilecek bazı yerleri kullanmak.

f — Lefkoşa Hava meydanını, meydanda veya meydana bağlı, özümlü bütün bina ve kolaylıklar, özümlü gördüğü herhangi bir nisbetti kullanmak;

g — Kıbrıs Cumhuriyeti ülkesi üzerinde tahditsız ugmak.

h — Kıbrıs Cumhuriyeti ülkesi üzerinde iki edilmiş bazı suçlar bakımından İngiliz kuvvetleri hakkında Kuzey Atlantik Andlaşması'nda taraf devletlerin kuvvetleri statüsünde alt andlaşmanın VII. maddesinde derpi edilen ile mukayese edilebilir nisbetti kaza hakkı istimal etmek.

i — Bölge ve mevkilerde Kıbrıs'ın diğer kısımlarından gelen işçileri serbestçe istihdam etmek;

j — Birleşik Krallığın Kıbrısta iş bölgelerini ve tesislerini mülessim bir şekilde kullanmak için teknik bakımından zaman zaman özümlü telakkî edebilceği bütün ilave küçük mevkileri ve ilave hakları kullanmayı Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti ile istişareden sonra elde etmek.»

Sonuç

İcaba hallıkların karşılıklu muvafakatı alınarak sayıları artırıp azaltılabilecek, yanı halkların tradesine bağlı Türk ve Yunan Alayıları ile kıyaslanmasına imkan olmayan emperyalist İngiliz işleri şuna anda toplumların çatımasının temel unsurudur. Toplumlar arasında barışın Kıbrıslı olmayan yabancılarla yonelecek vasati hazırlayacağı aşikardır. Barışın yabancılarca -İngilizlerce- istenmeyeceği ortaya çıkmaktadır böylece.

Ek protokolin tetkikinde görüldüğü fizere, Kıbrıs'a verilen sekil bağımsızlık, işler karşılığındadır. İşlerin istenmemesi halinde -riski İngiltere'ye alt olmak üzere- Kıbrıs'ın İngiltere tarafından tüm olarak yeniden istilası söz konusudur. Buna rağmen bu işlerin devamlılığı için toplumlar arası çatışmanın provokatörüğünü yapan İngiltere'nin bu durumu nazari itibare aranmadan varılacak bir çözüm şekli ne türül olursa olsun geçici olacak ve geçicek zaman yeni çatışmaların tezgahlanması ve hazırlığının yapılması dönenmi olacaktır.

Toplumlar, temel düşmanlarını teghis edip saklandığı paravanalar ardından ortaya çıkarmadıkça ve ona yönelik onu yok etmedikçe huzur ve refak demek olan BARİS. Kıbrıslılar içi maalesef gerçekleştirilemeyecektir.

Aracilar ve bürokratlar köylüyü nasıl eziyorlar?

110 lira ile bir insama bir yıl yaşamamasına imkan var mıdır?

Zonguldak İlçisinin Ulus İlçesine bağlı orman köylerinde yaptığımız incelemeler arasında 110 lira ile bir yıl yaşıabileceğini gözlerimizle gördük. Ulus İlçesi'nin orman köylerine çıktığında (kendim de Ulus'lum) kesim mevsimi idi. Köylüler çoluk çocuguyla yol kuyusundaki ara depolarda, güneşin altında ağaç istif ediyorlardı. Öğle yakışırken çocukların çevrede dağıldı. Bir süre sonra kucakları mantar dolu istif yerine döndüler. Üçer beşer kümeler halinde öğle yemeğini yiye 50 kadar orman köylüsünün yediği yemek, ayran, mantar ve misir ekmeğiydi. Çocukların topladıkları mantarı közde pişirip misir ekmeklerine katık ediyorlardı.

Güneyören, Zonguldak İlçesine bağlı bir orman köyüdür. Üç mahalleden meydana gelen bu köyde 89 aile yaşamaktadır... Tabii, buna yasamak denirse! Tüm Anadolu köyleri gibi Güneyören köyünde de insanlar tok, çocuklar bakırın ve hayvanlar besli değil. Köy, yeginin bütün tonlarını bulabileceği gibi kokularıyla çiçek kokularının birbirine karıştığı bir orman içerisinde yer almıştır. Köyün arazisi olmadığı için ekim yapılmıyor, yapılışa da çok az... Hayvancılık ise köyün ihtiyaçlarınisbetinde gelmemiştir. Güneyören'lerin başheca gelir kaynakları orman işçiliği.

Güneyören'ler her yıl baharla birlikte, orman işletmesince bineden damgalanan ağaçları kesmek üzere ormana giderler. Çoluk çocuk ve öküzleriyle birlikte.

Ağaçları testere ilk keserek devirirler. Sonra balta ile dallarından ve yapraklarından ayırlar. Bir çift öküze orman içindeki yolu kenarına kadar çekerler. Ara depo denen bu yerde ağaçları kabuklarından ayırlar ve istenen ölçüleri göre keserek istif ederler.

Bu yillardır böyle devam edip geldi ve Güneyören'lerin cebine her yıl bu işten 110 lira gelir. Ama bu yıl, bu böyle olmadı. Güneyören'ler, Kastabaskı halk yanısı kaymakamın, ilk öğretim müdürü'nün, ilk öğretim müfettişini ve devrimci Ulus Postası Gazetesi'nin tegviki ile bir orman kooperatif kurdu. Ve aracılara kararlı birleştiler.

Kooperatif Savaşı

Kooperatif kurulmasından başheca iki güçlükle karşılaşmaktadır. Köylüler kooperatifin kendileri için yararlı olacağına, aracı ortadan kaldırılacağına geç inanmaktadır. Sonra bir kooperatif kurulması için gerekli bilgiden yoksundur köylü. Buniara bir de orman işletmelerinin kooperatiflesmeye karşılık tutumu eklenince işi iyice zorlaşmaktadır. Bu nedenle aydın kesiminin birisinin, kooperatiflesmek isteyen köylüye arkaya çikmas gerekmektedir.

Güneyören'de de bu böyle oldu. Ulus İlçesi ilk öğretim müdürü Nidai Kuru, ilk öğretim müfettişi Metin Büyükköy, Kay-

makam Fikret Toksoz ve Zaraat Odası Başkanı olarak ben, Güneyören'lerini kooperatiflesmesinin yararına inandırdım. Sonra ilçenin genç kaymakamı Fikret Toksoz, Güneyören'lerine arkaya çıktı ve orman kooperatif kuruldu. Kuruldu ama bu arada adları «SOLCU»ya çıkan İlköğretim müdürü ve ilk öğretim müfettişi Nevşehir'in bir köyüne öğretmen olarak atandılar. İlk öğretim müfettişi ayrıca komünizm propagandasını yapıyor diye şikayet edildi. Köylüler sorunlarının büyük bir çözümünün kooperatifleşme ile çözümleneceğe inanan Ulus İlçesi Kaymakamı Fikret TOKSOZ de, Hakkari'nın Yüksekova İlçesine sürüldü.

Orman kooperatif kurulmuştu ama, mücadele bitmemisti. Orman işletmesi, Güneyören'de yaşayan kooperatifleşmeyi önemlemek için elinden gelen itibar gösterdi. Güneyören, öteki orman köylülerine «köütörnek» olabilir ve Ulus İlçesi orman köylerinin tümü kooperatif kurabildi. Bu takdirde işletme müdürü, ilçedeki aracaların ve aracılardan iktidarı Adalet Partisi'nin gözünde «Kötükisisi» olabilirdi. Bunun için orman işletmesi «Elinden geleni ardına koymamayıdır». Ve koymadı da...

Ücret Düsürüdüyor

Ağaçların ormanda kesilip, dallarından ve yapraklarından ayıklanından sonra ara depo denen orman içindeki yol kenaçtır. Çekilmesi ve burada istenen ölçülere göre yeniden kesilerek istif edilmesi işine karışık, orman işletmesi, köylüye bir ücret ödemektedir. Metreküp başına verilen bu ücret, kesim yerinin dikliği ve ara depo uzaklığuna göre değişmektedir.

Geçen yıl Güneyören'e gittigimde köylüler ara depo çektiler. Ağaçları istenen ölçülere göre keserek istif ediyorlardı. Bütün, gücünü kollarına topuya baltayı havaya kaldırınan yaşındaki Hakkı Dengez'in yüzündeki bütün çizgiler serilli-

Yilda 110 liraya boş midelerle yarımından kuşku ağaç kesen orman köylüler

Orman köylülerinden yana ekteki için başka yere sürülen Ulus Kaymakamı Fikret Toksoz

yor, boynundaki damalar ortaya çıktı. Beline bağlısı kuşağı üzerine ip sarılmıştı. Ancak bu sayede ayakta durabiliyordu. 18 torunu olduğu söylenedikten sonra söyle dedi:

«Her yıl metreküp başına 34 lira verirler. Bu yıl hanesi yeri hem uzak, hem de dik, buna rağmen 24 lira verdiler. Biz kooperatif kurduk diye böyle yapıldığını bilmiyoruz.»

Yilik kazancının geçimine yetip yetmeyeceğini sordum, «Sürünüyoruz, nesini soruyorsun» dedi.

Orman işçiliği, madenden sonra en ağır işçilerden biridir. Ustalık öteki iş kollarında olduğu gibi sigortası, yaş haddi, emekliliği malülyeti de yoktur. Kesim sırasında sık sık iş kazaları meydana gelir. Koca kütük gencek bir delikanlın yada parmak kadar bir çocuğun üstüne devrilir.

Emeklilik yaşını çektikleri ağaçları istenen ölçülere göre keserek istif ediyorlardı. Bütün, gücünü kollarına topuya baltayı havaya kaldırınan yaşındaki Hakkı Dengez'in

bacağı kırılmıştı. İki yıl evvel Isırganh ormanında ağaç altın da kahp ölen 45 yaşlarında bir köylüden sonra bu yıl da yine aynı ormanda 30 yaşlarında, köylünün günlerceipesinden aldığı 6 çocuk babası Satı Van da tomruk keserken devrilen büyük bir ağacın altında kalarak feci şekilde ölmüştür.

Kooperatif kurulduktan sonra Güneyören'e bir başka hava gelmedi. Yaşlılar gençler hava kararincaya kadar kesime devam ediyorlardı. Köy kadınları bir evde toplantılar ve ormanı giden erkekler gönderecekleri ekmeği birlikte yapıyorlardı. Tüm Güneyören'ler bir aile havasına bürünmüştür. Yaşlılar hafif işlerde çalıştırılıyor, gençler ağır işleri severek yapıyorlardı. Çocuklar yine ögleye doğru ormandan topladıkları mantarları getiriyorlar ve ateşte kızlıyorlardı.

Sofralarında bazı kez, mantar ve ey ekmeğinin yanında yeşil biber de oluyordu. Güle oynaya yemek yenerken, sonra yine güle oynaya işe koyuluyorlardı.

Bu böyle, tam dört ay devam

etti ve üretim geçen yıllara oranla iki kat arttı. Ağaçlar kesildi, dallarından ayrıldı, ara depoya çekildi, istenen ölçülerde göre yeniden kesilerek istif edildi. Bu yıl Güneyören'lerin cebine üç beş kuruş daha fazla gelecek, belki de çay almak için pazara götürüp sattıkları yumurtaları, çocukların yedireceklerdi.

Sıra odun ve tomrukları ara depodan ana depoya çekme gelmedi. Güneyören kooperatifinin 20 bin pagisile 120 bin satılmışlığı kamyon odun ve tomrukları Ulu İlçesi'ndeki ana depoya gelecek ve çocuğu odun aracılığı yapan kamyoncuların aksı kazandıkları para arası köylülerin cebine girecekti. Odun ve tomrukları ara depodan ana depoya çekme hakkını köylüler orman yasası vermişti.

Zorbalık Başlıyor

Yasa bu hakkı köylüye vermişti, ama orman işletme müdürü Adnan Bozkurt verecek miydi? Kooperatif Başkanı Hüsnü Maden'in işletme müdürü Adnan Bozkurt'a görülmek üzere ilçeye gittiği bir gündü. Halil Topal ile Süleyman Koruktur, ara depoda istif dilek odun ve tomrukları bekliyorlardı. Birden orman içinden motor gürültüsü gelmeye başladı. Gürültüler ara depoya doğru yaklaşmaktadır. Bir süre sonra tane kamyon odun ve tomrukları ana depoya çekmek üzere ara depoda durmuştu. Halil Topal, kamyon şoförlerinden birine kendilerini kimin gönderdiğini sordu ve şu karşılığı aldı:

«Tomrukları ilçeye götürüyoruz. Bizi işletme müdürü gönderdi.»

Halil Maden, şoförün bu sözlerini duyar duymaz, arkadaş-

TİP Halktan yardım istiyor

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, fukarâ partisi olan TİP'e vatandaşların paraca yardımının istenilen mektubu basına açıkladı:

«Savaklı Partili Kardeşlerim, Değerli Vatandaşlarım, Türkiye İşçi Partisi sizlerin, emekçi halkımızın partisidir. Partimiz önlümlüdeki seçimlerde sizlerin maddi, manevi desteği ölçüsünde başarıya ulaşacaktır.

Hep bildığınız gibi, üyelerimizin ödediği aiat ile, fiye ve taraftarların yaptığı bağışlarından başka, Türkiye İşçi Partisinin bir gelir kaynağı yoktur. Öteki partiller 4 yıl boyunca devlet hiznesinden mallı yardım gördükleri halde, Anayasaya aykırı bir kanun maddesi yüzünden Partimiz devletten herhangi bir maddi yardım almamıştır. Hatırlanacağı gibi, Anayasaya aykırı bu kanun maddesini, Anaya Mahkemesine başvurarak iptal ettirdik. Buna rağmen, Partimizin güç kazanmasını engellemek maksatla, iptal edilen maddede yerine, bize de yardım yapılmasını öngören yeni bir kanun maddesi getirilmemiştir. Böylece partimiz bütün seçimlere, diğer partilerle eşit olmaya şartlar altında katılmış, önümüzdeki 12 Ekim seçimlerine de, gene eşit olmayan şartlarda katılacaktır. Bu vesileyle, Partimizin, emekçilerin Meclise girmelerine imza vermek için, malzeme yetmiyen aday adaylarından

para almadığını, hali vakti yerinde olanlardan da sadece 100 lira allığını hatırlatmak isteriz.

Bilindiği gibi diğer partiler seçimlerde milyonlarca lira harcamaktadırlar. Oysa Partimiz Genel Merkezinin seçim masrafları hiçbir zaman 100 - 150 bin lirayı aşmamıştır. Buhun nasıl bir ayağı olduğunu tahmin etmek zor değildir.

Bu şartlar altında Türkiye İşçi Partisi, daha önceki seçimlerde yaptığı gibi, taraflarına ve emekçi halkımıza hafif taraflarına olan vatandaşlarımıza başvurmayı karar vermiştir. Türkiye İşçi Partisi bu seçimlere, sizlerin yapacağınız bağış ve yardımlarla girecektir. Yapacağınız bu bağış ve yardımlar, Türkiye'mizin ve emekçi halkımızın kurtuluşu, demokrasının kökleşip yerleşmesi için elele yürüttüğümüz savagta sizin özel bir katınız olacak ve bizlere, fazladan bir köye daha gitmek, fazladan 40-50 vatandaşımıza daha uyarmak imkanını verecektir.

Yurtsever yardımınızı esirgemeyeceğinizden emin olarak, sevgi ve saygılarını sunarım.

Banka hesap numaramız:
T.C. Ziraat Bankası
Kızılay Şubesi - Ankara
No: 639/87

Mehmet Ali AYBAR
Türkiye İşçi Partisi
Genel Başkanı

METİN BİÇAKÇI
— Kıyıma uğratıldı —

Orman
köylülerini
kooperatif
leştirmek
istediği işin
kıyma
uçratılan
ögremlerden
Nidal
Kuru

GALİP ARSLAN
— Orman sömürüsüne savaş —

Süleyman Korkut'la köye haber saldı. Güneyören'lerin bir mevsim boyu çektikleri skandal yine yanlarına kalacak ve araziler, kelynün sırtından ağıtan para kazanacakları. Üstelik kooperatif bu işe güvenerek 100 bin lira borc altına girmisti.

Süleyman Korkut bir saat ötedeki köye, ak düşmüş saçına rağmen onbes yirmi dakikada ulaşarak gitmişti. Haber bir dakkı içinde köye yayıldı ve kadın kuz yaşı ihtiyar çol çocuk bütün Güneyören'ler araya depoya doğru koşmaya başladılar.

Güneyören'ler ara depoya vardıklarında odun ve tomrukları bir kasa kamyonlara yüklenmişti bile. Bir anda ortaklı karşıtı ve kamyon şoförleri hanesara çekilmeye mecbur kaldılar. Köylüler de kamyonlara yüklenmiş bulunan tomrukları indirdiler.

Güneyören'ler kamyonlara tomrukları zorla almak istemeleri üzerine gözcü sayısını ona çaldılar.

Böylesce iki gün geçti. Uğnıcı gün öğleye doğru orman işletmesinden iki bölge şefi, Kaymakam vekili, jandarma komutanı başçavuş ve 20 askerle, yirmi kamyon tomrukları ilçeye götürmek üzere geldiler. Bölge şefleri tabancalarını bellerine takmışlar. Görülmesi için özel çaba gösterildi. Kaymakam içinde olduğu için ona vekile eden kaymakam vekili. Güneyören'lere kanuna karşı koymamalarını, odun ve tomrukların kamyonlara yüklenmesine ses çıkarmamalarını söyledi. Jandarma komutanı ile jandarmaları göstererek: «Olay eklibilir, üstünüzde ateş açabiliriz» dedi ve jandarmaları uzaklaştı.

Köyler arasında yükselen bir ses: Kaymakam vekiline güvendiği verdi:

«Sömürbüldüğümüz artık yeter, bizi öldürmedikten sonra buradan tek tomruk alamazsınız. Biz orman komutanınız bize standırıksızlardan yararlanmak istiyoruz. Benim için tavukumuza inegimizi sattık kooperatif kurdık.»

Güneyören'ler, tomruklar elden giderse, artık sataca bir şeylerinin de kalmadığını biliyorlardı. Bir başka ses, tabanca bölge şeflerinin suratına şöyle haykırdı:

«Bu ormanların bekçisi biziz. Orman yangınlarına biz gideriz. Karşımızın entarileri, bizlerin de çeketleri yanar. Şehre indiğimiz zaman, bu kamyonlardan hiçbirisi bize bir metre bez dahi alvermez. Siz de onlardan yana olmayı.»

Bölge şefinden biri bunun üzerine, belindeki çıplak tabancayı okşamayı ihmal etmeden söyle dedi:

«Bu tomrukların çekimi engel olursam, mes'ul olursunuz. Sizi savehğa şikayet ederiz, mahkum olursunuz.»

■ Biz Zaten Mahkumuz

Bu arada her ağacın arkasından, yoldan, kenardan, kadın, kız, çocuk, 200 kadar Güneyören'li çıktıermi. Jandarmının geldiğini gören gözlerinden biri köyde haber salmış ve bütün Güneyören'ler olay yerine gelmişlerdi. Yeni gelenlerden yaşlı bir kadın bölge şefinin söylemeklerini duymuş olacak ki, üstüne doğru yürüken bir yandan da cevap veriyordu: «Biz zaten doğuştan mahkumuz. Her birimizin tilcarı borcu var. Bütün yaz çahşet kazandığımız 800-900 lira ile çoluk coengümüza mi bakacağım, hayvanlarımıza saman mı alacağım? Tek umudumuz bu tomruklardır.»

Tartışma böyle devam edip giderken köyde gelenler tomrukları üstine oturmuşlardı. Kadınlar, gençler, kızlar, yaşlılar tomrukların üzerine atmışlardır. Bir kısmı ise tomruklarla sarılmıştı. Bu onlar için bir yaşama savası idi.

Mücadele bu şekilde devam ederken, tomruklar üzerinde oturmaktak olan jandarma komandanının yanına yanaştı. Elinde bulunan kitapta Orman Kanunu'nun 40. maddesini kendisine okudu. Orman Kanunu'nun 40. maddesi aynen söyle diyordu:

«Orman işsim çekimi ve temsilik işlerinde o çevre bulunan köylüler çabızdırır. Özellikle aralarında kooperatif kurmuş olanlar tereik edilir.»

Bunun üzerine jandarma komandanı Orhan Tokur, bölge şeflerine dönerek: «Arkadaşlar ben bu işe karışın. Kamuna göre köylüler hahl. Ben gidiyorum dedi ve jandarmaları uzaklaştı.

■ İktisadi Baskı

Kooperatifle başa çıkmaya çalışan anlayan Orman İşletme Müdürü Adnan Bezkurt, tomrukları kooperatifçe çekimsine müsaade etti. Etti ama kooperatifte de etmediği kalmadı. Bir yıl evvel ana depoya çekili-

mi metreküp başına 30 lira ödendiği halde, kooperatifte 20 lira çekti. Ve böylelikle kooperatifin çekmiş olduğu 3 bin metreküp, tomruk, nüfusundan 30 bin lira zarara sokuldu. İş bununla da kalmadı. Kooperatifin mürazaası üzerine Köyisleri Bakanlığında wasıfı olarak gönderilmiş olan 90 bin lira, Ziraat Bankası Müdürü'ne yapılan baskular sonucu kooperatifte verilmeyip geri gönderildi.

Güneyören Köyü'nün bu mücadeleinden cesaret alan Hasanören köylüler ile Yukarıdere köylüler de kooperatif kurmaya karar verdiler. Verdiler ama nasıl kurulacağını da bilmiyorlardı. İlçede de kooperatif işinden anlıyan, bütün güçle kooperatifçiliği destekleyen bir kişi kalmıştı. Bu bir kişi de, bu satırların yazılı, Ulus İlçesi Ziraat Odası Başkanı Galip Arslan'dı. Kasabanın bütün bürokratları, kooperatifleri destekledi, onların tüzüklerini hazırladığımız için, karşımıza dikkildiler. Devrimci kaymakam Fikret Toksoz südüldükten sonra, 23 yaşında teşrifesiz bir kaymakam da, Adeta Partili'lerin isteği üzerine İlçeye tayin edildi. Tecrübesiz kaymakam Volkan Tanju, İstanbul'da doğmuş, İstanbul'da büyümüş olduğundan, Anadolu halkının dertlerinden habersiz ve orman kooperatiflerine karşı idi. Ayrıca orman işletmesi ile sosyal ilişkili halinde bulunuyordu. Akşamları kaymakam ve işletme mensupları, işletme müdürlüğünün, sahane dekora sahip lokantalarde oturlurlar, bol bol kağıt oynarlar. Pazar günleri kaymakam ve işletme müdürü yayalara ekar, bir yanda orman köylülerini ayrıntı misir ekmeği yerlerken, onlar kuzu çevirirler. İşte bu yüzden, kaymakam işletme müdürüne bir deyişini etmez:

«Kaymakamın sürekli baskılarına rağmen her iki köyün kooperatif tüzüklerini ve bütün muamelelerini hazırladık, kooperatifleri kurmaya muvaffak olduk. Şimdi her iki kooperatif de kurulmuş vaziyette.

Kooperatif kurmuş olan Hasanören Köyü'ne bu yıl, yıllar boyu çahşet oldukları köylerinin kenarındaki ormandan iş verilmeyip aylarda oyalandıktan sonra köylerine 10 kilometre uzaklıktaki Uluvalya bölgeinden iş teklifi edildi. Elaltında da, kooperatif dağıtırlarsa, köylerinin kenarındaki ormandan iş verileceği haberi yayıldı. Ama köyitileri moralерini bozup kooperatif dağıtmaktı.

Hasanören köyünde oynanan oyuncular, kooperatif kurmuş olan Hasanören köyünden de denemek istendi. Köylüler iş verilmeme tehdit edildi. Fakat köylülerin orman işletmesine vermiş oldukları cevap çok sert oldu. Köylüler Orman Bölge Şefi'ne «Eğer siz bize bu ormanlara iş vermez, orman kamyonları bize tanındığı

görüşler

Halkla Gençlik Arasında Boşluk

• Üniversitedeki olayların nedenlerini halk bilmiyor. Temas edebildiğimiz bitaraf, saf vatandaşlar, gençleri suçluyor. Memlekette ihtiial ortamı hazırlamak için bithassa tertiplendirme inanıyor ve inandırıyorlar. Bazi sosyalist yazarlar her ne kadar açıkıyorlarsa da, kaç kişi okuyabiliyor? Kânumea bu olayların nedenleri, büyük harflerle kısa bildiriler şekilde bastırıp, Anadolu'nun içera köylerine kadar dağıtılsa halka maletilmiş olur. Hepimizin mücadeleleri halk için olduğuna ve halksız da bir şey olamayacağına göre, gerçekleri halka anlatma görevi de gençlige düşüğünne göre, faydalı olmaz sanırı.

Kemal Koyas
(TİP Kartal İlçe Sekreteri)

Devlet Unuttu Gençlik Unutmasın Bizi!

• Ağçığın hükümet sürdürdüğü Çukurca, Beytüşebap ve Uludere ilçelerinin halen Hakkari İl merkeziyle irtibat kesik. Çukurca İlçesi'ne elinde resmi bir izin vesikası olmadan kimse sokulmuyor. Hakkari'ye gelen gençler feşleri Bakanlığının talimatıyla «tehlili» ilan edilip devamlı polis takibi altında tutuluyor. Çukurca'dan donebilen birkaç köylü ile görüştük. Ağçığ ve sefalet devamlı ediyor. Dağlarda hayvan gibi yiyorlar. Yemedik ot bırakmamışlar. Hastalar tamamen kaderlerine terkedilmiş. «Doğan çocukların 10 gün yaşamam yok. Son birbucak ay içinde doğup da sağ kalan tek çocuk yok. Stoku birkaç kişinin elinde bulunan dari ekmeğinin fiilosu 10 liranın gidiyor. Toplam nüfusu 7660 olan 24 mahallede atılan 18 ton yiyecek halkın eline geçmemen men... asker devlet tabakasının elinde erimis. Tel köprü ile rtbat sağlanan Zap Suyu'nun SAVUTA havalisinde tıtkıkla bulunduk. Havalideki 18 köyün bir tekinde hile okul yok. «Bundan sonra dileklerimiz hükmümetten değil, gençlik talep edeceğiz» diye haykırıyor Hakkari'iler. «M'den hükümet eğitmiyor davamıza. Türk gençliği eğilsiz. Tek dayanımız onlar gayrı. Devlet unuttu, gençlik unutmasın...» diyorlar.

HÜSEYİN SERKAN
(Öğrenci - Hakkari)

Bir Köylü Vatandaşın Tepkisi

• İşim icabı İzmir'e gitmek üzere otobüsle, işin bir köylü ile tanıştım. Manisa'nın Saranı Buca'ının Adıova Köyü'nden Mustafa Ali Kırmızıkuşak... Köyünde bir ilkokul, bir de kuran kursu varmış. Kur'an kursunun Kon'ub hocasının çağışkanlığını anlata anlata bitiremiyor. Bir çocuğun ilkokulu ve bir de kuran kursu bitirdi mi, daha fazla okumasına lüzum olmadığına inanıyor. Kur'an kursu hocasını takdir ediyor ama İstanbul'da bir gazete için topladığı abone paraları karşılığında gazete gelmemesi içine bir kurt da düşürmemiş değil! Anlattığını göre bir de AP'den başka kimse kazanması mümkün değil. Ölürlər de, öteki partiləre oy vermezlermiş! Karamürsel yakınından geçen Mustafa Efendi'nin gözleri, büyük bir şerefe benzeyen Karamürsel havaaşanına takıldı. Buranın hangi şehir olduğunu sordu. «Şehir değil, dedim, Amerikan hava üssü!» İşte bu AP'li ve kur'an kursu hocası Mustafa Efendi, kendisinden hiç beklenmeyecek bir hissəyi bagırdı: «Amerikan gavurun tavyaresinin ne işi varmış burada, Türkiye topraklarında?» İşte komprador burjuvaının bağrına basacağı bir vatandaş... Bu oğulların kendisini sömürmen Amerikan emperyalizminin Türkiye'deki eşkarlarını koruyan bir canavar olduğunu bilmediği sürece soygunu takımı için bir tip... Ama vücutunda yapmış kammı «men ba keşeyi yakından görüp tamdı» zeman... İşte o zaman, o saf müslüman vatandaş da, onlar için başı ezilecek bir yıldan başka bir şey olmayacak!

NEBİL SEZER
(Şehremi - İstanbul)

A
aklardan bizi istifade ettirmezseniz sizin bichimizi ve ormanı sakınmazsınız dediler.

■ Komünistlikmiş!

Yukarıdere köylülerinin bu sert cevabı karşısında bölge şefi köylüler ertesi günü tekrar tophiyarak bir mutuk çekti: «Arkadaşlar sizin bu kooperatiflik işin akınlı ermez. Siz kandırıcıydınız. Kooperatiflik komünistlik işidir, siz u işten vaz geçin. Vaz geçmemseniz sizin için kit olur. Sizi bu işe teşvik edenlerin hepsi sevi. Ba-

ka hepse Ustalar sürüldüler. Sizsin de başınıza çok işler gelir.

Cektiği mutukların da fayda vermeyip köylülerin kooperatiften vaz geçmediğini öğren bölge şefi, kooperatifse başka yollardan baskı yapmaga başladı. Köylülerin geçen yıl 60 liraya cektiği tomruğın metre küpüne bu yıl 45 liraya düşürdü. Ayrıca köy muhtarının da elde ederek el altından kooperatifin dağıttırmasının, hiç olmazsa hale getirmek için çahşete başladı. Ama köylüler kooperatif yaşamaya aradı...

Dünyanın en büyük ticari şirketi: Katolik Kilisesi

Mekin GÖNENÇ

Bundan 20 asır kadar önce Nazaret'de doğan genç bir marangoz devrin zâlim İsrail kralına bağı kaldırıyor ve Yahudiligin karşısında yepen bir dini yayabilemek için kutsal toprakları dolasmak ve halk toplulukları ile onusmak üzere yola çıktı. Bundan böyle, genç İsa'nın hayatı devamlı zorluklar ve acılar içerisinde geçecekti ve davasını yürütebilmek için Israilliler tarafından yakalamp öldürülecekti. Bildiği halde Kudüs'e girece ve sonunda da çarımıha geçirilip can verecekti.

Genç İsa yaşadığını süsleyen kendisini her türlü dünyevi nimetlerden uzak tutmuş, tek bir dikili ağacı bile olmamıştı. Tanrı, dünya ve ahret gelenekleri yanında, sosyal fikirleri ezilen halkın yığınıları üzerinde toplantıyor, tıccar, sarraf, toprak ağası ve tefeci gibi o devrin toğulları içerisinde halkın topluluklarını iktisaden sönüklenen egemen sınıfların karşısına dikkiliyordu.

Bundan yirmi asır kadar önce Hristiyan dininin temellerini kuran aynı İsa, bugün yattığı yerden başını kaldırıra, kiliseleri ve başındakiileri bugünkü tutum ve yönetimlerini incelese, bâylek bir hayal kırıklığına uğrar ve mutlu başta kâicerin suratlarına tükürüp, ikinci bir milâdeleye daha atılırdı.

Zaten ashında, bütün bellibaşlı dinler kurulduklarından bu yana ana ilkelereinden az çok sapmalar gösteriliyor, çıkarıcı ve yobaz din adamları sayesinde adeta egemen sınıfların kontrol altına girerek, birçok ülkelerde ouların, halkın sınıflarını kendi egemenlikleri altına almalarında bir nevi yardımcı rol oynamışlardır.

Bu yazımızda, kapitalist dünyayı ve modern emperyalizmin önderi olan Amerika toprakları üzerinde tanrı adını oynayan çırık oyunları ve kutsal inançlar arasındaki din ticaretinin iç yüzündeki kamu oyuna sunacağız. İşte o zaman, emperyalist güçlerin kılıç ve dini örgütler üzerindeki egemenliği daha berâk bir şekilde ortaya çıkacak ve bütün dini mezhep ve örgütler tarafından özellikle son yılarda içerisinde sosyalizme karşı girişilen savagın senaryosunun hangi çevreler tarafından hazırlanıldığı belli olacak. Zira, sosyalistler, emekçi sınıflara amansız birer din dâşmanı gibi tanıtıp, bundan bâylek bir yardım uman çevrelerin aslında kendilerinin gerçek bir din dâşmanı olduğunu bilmesinde bâylek bir fayda vardır.

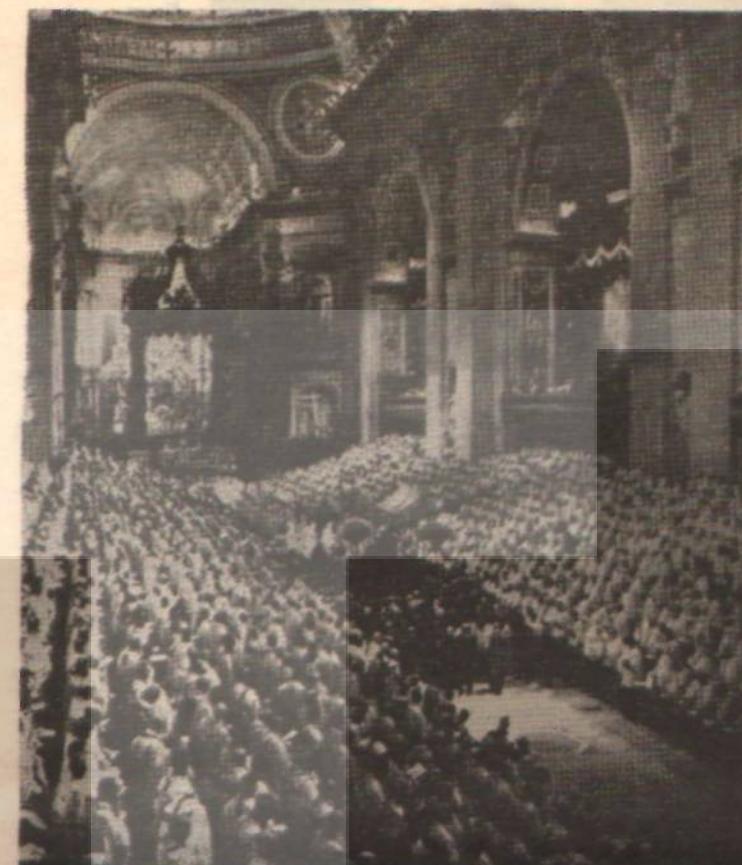
Surâsi bir gerçekdir ki, bugün için batı dünyasındaki bütün dini örgütler kapitalizmin saflarında yer almışlar ve üçüncü dünya devletleri in öncülüğünde yaptığı sosyalist gelişmelerin karşısına dikilmışlardır. Hatta son birkaç yıldır, birbirinin ezel dâşmanı olan katolikler ve yahudiler arasında bâle önemli bir anlaşma olmuş.

Katolik kiliseleri arasındaki örfî aykırılıklarını ortadan kaldırmak üzere Papa G. Paul genel faaliyetler göstermiş ve sosyalizme en yatkın bir dinin tarafı olan müslümları da bu savaşta kendi cephelerine吸纳mamak için bazı önemli teşkilatlar yapılmıştır. İslâm Paktı altında Suudi Arabistan'ın liderliğini yaptığı Akm, ashın da Ortadoğu'daki sosyalist hizmetlerin kösteklenmesidir.

Dünyanın en zengin şirketi

Bugün dünyanın herhangi bir parçasında muhtemel kişilere "Dünyanın en zengin şirketi hangisidir?" diye sorduğunda, hemen hepsinden çeşitli şirketlerin adalarını söylemek etsiniz. Kimi (General Motors), kim (Standard Oil Co.), kimisi de (Ford Motors) diyeceler. Bu sorunun cevabını dünyada yaşayan insanların yüzde 99'u bâile bilmez. Su anda dünyada üzerindeki en zengin ticari şirket, başta Katolik Kilisesi olmak üzere, diğer bâylek başlı dînî örgütlerdir.

A.B.D. toprakları içerisindeki dînî örgütlerin sahip oldukları ve yalnızca bilinen gayrimenkullerin gerçek değeri tam 79,5 milyar dolardır. Bu yekun bizim paramızın bugünkü değeriyle 960 milyar TL eder. Yanlı bu meblağ Türkiye'niz, tam elli yıllık tüm bütçesi kapsamaktadır. Bu gayrimenkul imparatorluğunun bâylekliğinden okurlarımıza daha somut bir şekilde belirtmek için gidişte 79,5 milyar demek New York gibi bir şehirdeki bütün gayrimenkullerin gerçek değerinin tam bir buguk misâl bir değer demektir. Bu 79,5 milyar doların çeşitli dînî ör-

Katolik kilisesi artak servet ve sefahatın sembolü haline gelmiş, İsa'nın prensiplerinden tanınamen uzaklaşmışdır.

gütler arasındaki dağılım ise şu şekildedir:

Katolik Kilisesi 44,5 milyar dolar; Yahudiler 7 milyar dolar; Protestan Kilisesi ve diğerleri (Orthodox, Budist, Müslüman, Mormon ve diğer küçük yeni mezhepler) 28 milyar dolar.

Yapılan en son istatistiklere göre, gerek A.B.D.'nin ve gerekse dünyamın en bâylek 5圣なる kuruluşunun gayrimenkul kıymetleri ise şöyledir;

Standard Oil of New Jersey 13,8 milyar dolar; General Motors 12,9 milyar dolar; Ford Motors 8,0 milyar dolar; Texaco

6,3 milyar dolar ve Gulf Oil 5,8 milyar dolar. Toplam 46,8 milyar dolar.

Görüldüğü gibi, bu neş dev şirketin dünyasındaki bütün gayrimenkulleri bir araya getirilirse, A.B.D.'deki dînî gayrimenkullerin ancak yarısından biraz fazla bir değeri bulunmaktadır. Üstelik ve en önemli olan nokta, A.B.D. kanunları gereğince, dînî örgütler her türlü gelir ve gayrimenkul vergilerinden muaf tutulmuşlardır. Yani devlete tek bir kurus bile vergi ödemezler.

Bu dînî örgütlerin bir de ticari yarım ve faaliyetleri vardır

ki, işte bizim özellikle üzerinde durduğumuz husus da budur. Amerika'daki kiliselerin en başında bulunan kişiler yalnızca dînî çevreler teolojik bilgilerde değil, ticaret ve ekonomi ilmine en girift metod ve bilgilerle yetiştiğimizde dirler. Benim diyecek iş adamlarına kök sökülmeyecek ticari dehalar vardır. Kilise çevrelerinde, Zira, A.B.D. deki dînî örgütlerin yalnızca bilinen yarım ve ortaklıklar mevduatlarının tutarı tam 110 milyar dolardır.

Dünyanın en zengin bankası olan "Bank of America"nın yüzde 51 hissesi katolik kârîse sine aittir. (En son istatistik-

Avrupa'daki Türk toplumcularının Türkiye'deki devrimcilere duyurusu

"Türk Kamu oyuna ve tüm devrimcilere dâvâturur. Yurdumuzda gelişen son olaylar bir hereke daha göstermiştir ki, Türkiye'mizde verilen devrimci milâdeleden sosyalistlerin işbirlikçileri yine sosyalistler olacaktır.

Türkiye İşçi Partisi yöneticilerini bedef alan hükümlerin arasında bütün partiyi ypratarak toplumu eylemi késteklediği aşikardır. Öte yandan sol cephenin en teskiîat grubunu göçsüz kılmanın, "genis cephesi" ikinci kendiyle paylaşmaktadır. İyi niyetlerinden şüphe etmem istemedigimiz TIP'den devrimci kişilerin, Türk sosyalistlerinin parlamentoda temsil edilebilme olanacağını yok edebilecek bir yönde gelişen hükümlerini sol eylem açısından doğru bulmuyoruz.

Parlemento içi ve parlamento dışı amansız bir mücadele vere, her türlü baskiya gücüne gerek bugüne kadar getiren Türkiye'nin devrimci güçlerinin, karşılıklarındaki müşterek düşmanı görmezcesine, birbirini kınayan, ypratan hükümleri Türk sosyalizmini ve gelecek kuşakları adına acıdır.

Biz Avrupa'daki toplume örgütler, Türk sol eylemi

inceledi etmeleri ümidiyle karşıladığımızı duyururken, ister TIP'ci dekiler olsun, ister TIP'le diğer sosyalist çevreler arasındaki olsun, bütün bu tartışmaları uyuşmazlıklar olarak gördüğümüzü belirtiriz. Bu nedenle, devrimci cephedeki tüm sorumlulukları自身den kurulu bir DEVRİMÇİ ŞURA'UN toplanarak, ortak stratejinin şartnameyi yorumlaştırmak, buna yaramadığı takdirde ise, bundan böyle yapılacak tartışmalarda en azından toplumu anlayış ve bilimsel eleştiriyi asgari müsterek olarak kabul etmelerini kendilerinden bekliyoruz.

Yurdumuzda emperyalizme ve onun yerli işbirlikçiliye, feodal kalıntılarına karşı verilen güç savaşta inişatının sosyalist örgütte olması tezini savuna ATT., Türkiye İşçi Partisi'nin çıkışçı çevrelerle karşı yegane siyasi örgüt olarak görülür ve bu nedenle Türkiye İşçi Partisi'nin çıkışçı çevrelerle karşı ypratacak olan her türlü eylemden kaçınarak, onu devrimci savaşında destekliyeceğini Türk kamu oyuna ve devrimci çevrelerde duyurur.

Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu
Yürütme Kurulu.

Dünyanın en büyük ticari şirketi olan katolik kilisesinin başı Papa Paul, İstanbul'a geldiği sırada ortodoks kilisesinin başı Athenagoras ile birlikte.

lere göre, bu bankanın 1967 yılındaki yalnız carf hesaplarının toplamı tam 16.417 milyar dolardır.)

Meyvecilik ve konservecilik sahasında, Amerika'nın en zengin ve en tammış şirketi olarak (Di Georgia Fruit Co.) adlı şirket bilinir. Aynı zamanda bu kuruluş, Meksika'dan kaçak olarak elden ucuz grev kurucuları kullanarak işçi haklarına en az saygı gösteren bir şirket olarak da tanınmaktadır. Bu alanda adeta bir İmparatorluk kurmuştur. Kaliforniya ve Florida'da yüzlerce turuncigiller ve diğer meyve bahçelerine sahiptir. Ayrıca merkez ve Güney Amerikada sayısız geniş muz bahçeleri de vardır. Bütün bunalardan başka, «Di Georgia Fruit Co.» yüzlerce gemiye sahip olup, deniz nakliyeciliğinde önemli bir yer işgal eder. İşte bu şirketin de yüzde 62 hissesine yine aynı Katolik Kilisesi sahip bulunmaktadır. Sırf bu yüzden bu şirket her yıl milyonlarca dolar vergi ödemekten kurtulmaya, rakip firmaları da kolayca eze kıl servetini hızla artırmaktadır.

Katolik kilisesi ayrıca, her gün milyonlarca varil petrol üreten ve Güney Amerikada sayısız petrol kuyularına sahip olan (Phillips Petroleum Company) ile (Creole Petroleum Company) isimli şirketlerin hisse senetlerinin yüzde 65'ine sahiptir.

(The Society of Jesus) isimli Katolik örgütünün ise, (Republic Steel Company) ve (National Steel Company) gibi en büyük çelik fabrikalarında geniş hisseleri ve ayrıca dünyadan en büyük dört ugak fabrikasında da yatırımları vardır. Bu dev şirketler sırasıyla Boeing, Lockheed, Curtiss-Wright ve Douglas şirketleridir. Yalnız bu yukarıdaki şirketlerden katolik kilisesi her yıl 250 milyon dolarlık bir kar sağlamaktır ve bundan da devlete tek bir kurus vergi vermeymektedir.

(Baptist Foundation of Texas) isimli dini örgütün gayri menkulü, yalnızca 10 yıl gibi

kısa bir zamanda, 20 milyon dolardan 53 milyon dolara ulaşmıştır. Bu hızlı yükselişe sebep olarak da, bu örgütün bazı mahalli şirketlerle gizli anlaşmalar yapıp, onları işletmelerini belirli bir süre için kiralamış gibi göstererek, karşılığında önemli bina ve arazi bağıtları aldığı söylemektedir. Zira, kiralık olarak gösterilen üreterler içersinde şirketler vergi ödememişlerdir.

Yine bir katolik örgütü olan (The Knight of Columbus) bugün için dünyadan en fazla gelir getiren stadyumlarından biri olarak bilinen New York'daki (Yankee Stadium)'a sahip bulunmaktadır. Bu örgütün ayrıca 200 milyon dolarlık gayri menkulü olduğu gibi, 150 yakın satış mağazası ve bir de çelik boru fabrikası vardır.

(St. Andrews Roman - Katolik Kilisesi) Sikagonun en büyük otellerinden birine sahip olduğu gibi, aynı örgütte bağlı (Southern Baptist Annuity Board) da orta bütçelikte bir tekstil fabrikası işletmektedir.

Protestan örgütlerinin ise, New Hampshire'da büyük bir elbise temizleme fabrikası, Si-kago ve diğer büyük şehirlerde gökdelenler şeklinde sizisiz ofis binaları, New Orleans'da radyo ve televizyon istasyonları ve Hawaïde de oldukça konforlu bir gece kulüpleri bulunmaktadır.

Bilhassa satış mağazaları, garaj, otel, yiyecek maddeleri toptancılığı üzerine boydan boya bütün Amerikada kılıscelerin sayısız yatırımları bulunmaktadır.

Yine A.B.D.'deki hastanelerin yüzde 40'ı ve Yüksek okulların yüzde 28'i çeşitli kılıscelerde ait olup her yıl milyonlarca dolar gelir getirmektedir.

Bütün bu ticari kuruluşlar genel vergisinden muaf olup, Amerikan Anayasası ve yürürlükteki kanunlara göre, Cumhurbaşkanı dahil hiç bir resmi organ bu kılıscelere yaptıkları ticari işlemler dolayısıyla tek bir soru dahi soramazlar. Kılısceler ne beyan ederse resmi organlar kabul etmek zorundadır.

ANT'in Beşinci Cildi de Çıktı

ANT'in 5. cildi hazırlanmış olup okurlarımıza bu sah gününden itibaren 50 lira karşılığında sunulacaktır. Cilt kapakları ise 15 liradır. ANT'in 105 - 130. sayıları kapsayan beşinci cildi de, önceki ciltleri gibi, haftalık olayları kronolojik şekilde ve sosyalist açıdan değerlendiren bir kaynaktır; ayrıca, seçkin yazar ve sanatçılarımızın kalemleri ve firçalarıyla görüşlerini yansıtıyorlar değerli bir kültür hazinesidir. İlerideki yıllarda ANT ciltleri, sosyalist mütacadele tarihinde bilgi edinmek, geçmişin olaylarını sağlam şekilde değerlendirmek için gerektiginde başvurabileceğiniz en güvenilir belgeler olacaktır. İstanbul'daki okurlarımız ise, isteklerini «ANT Dergisi - P.K. 934 - Sirkeci - İSTANBUL» adresine bildirmelidirler. Ciltler ve cilt kapakları, talep sırasında göre, ödemeli olarak adreslerine postalanacaktır. Ambalaj ve posta masrafını karşılanmak üzere ödemeli olretine her cilt kapığı için 3, her cilt için de 5 lira ilave edilecektir. Sadece beşinci cilde mahsus olmak üzere okurlarımıza yine bir kolaylık sağlanmıştır. ANT'in 105-130. sayılarını biriktirmiş olan okurlarımız, bunları idarehanemize getirdikleri takdirde 20 lira fark vermek suretiyle ANT'in beşinci cildine sahip olabileceklerdir. ANT'in çok az sayıda kalmış bulunan eski ciltlerini ise 75'er lira karşılığında temin edebilirsiniz.

—ANT Abonelerine Büyük Tasarruf

ANT Dergisi, abonelerine ödüllü bir tasarruf imkanı sağlıyor. Piyasada 125 Kurus'a aldığıntı ANT Dergisi'ni abone olduğunuz takdirde 86 Kurus'a okumanız mümkünündür. Zira ANT'in yüzde 32 indirimli abone tarifesi söylemiştir: Yıllık 44 Lira, 6 aylık 22 Lira, 3 aylık 11 Lira...

ANT'a abone olanlar, ayrıca, ANT YAYINLARI'ndan bütün kitaplarını yüzde 20 indirim ile satın almak imkânı sahiptirler. Bunun için ANT YAYINLARI'na慈悲得到 etmek istedikleri kitapların yüzde 20 indirimli fiyatlardan ANT Dergisi - P.K. 934 - Sirkeci - İSTANBUL adresine posta havalesiyle göndermeleri kâfiidir. Havale kağıdına arkasına adres, abone numarası ve istenilen kitapların okunaklı listesi de yazılmalıdır.

Böylece, ANT'a yıllık abone olan bir okurumuz dergiden ve bugüne kadar yayınlanan olan kitaplarınıza önlümsizdeki bir yıl içinde yayımlanacak olan kitaplarınızın hep içinde toplam olarak 100 Lira civarında tasarruf sağlamış olacaktır.

ANT YAYINLARI'ndan dergimiz abonelegi için indirimli fiyatlardır: İnce Memes (birinci cilt) 12 Lira, İnce Memes (ikinci cilt) 12 Lira, Milli Kurtuluş Cephesi 4 Lira, Düzenin Yabancılığması 6 Lira, Anarşizm 6 Lira, Roman Gibi 12 Lira, Siyah İktidar 2 Lira, Yaşantım 4 Lira, Nazım Hikmetin Polemikleri 6 Lira, Sabahattin Ali Dosyası 6 Lira, Gorilla Nedir 4 Lira, Savaş Anıları 8 Lira, Üç Anadolu Efsanesi 8 Lira, Ortadırak 12 Lira, Yer Demir Gök Bakır 12 Lira, Ölmez Otu 12 Lira, Çizgili Dünya 4 Lira, Türkiye de İlerici Akumlar 12 Lira, Dîne Yankee 8 Lira.

İste kapitalist kılıscının işbirliği de burada başlamaktadır. Birçok sanayici ve tüccarın bazı dini örgütlerle gizli anlaşmalar yapıp, işletmelerini dini örgütlerin kiralamış gibi gösterip birçok yıllar vergi ödemeden dikkatleri ve buna karşılık kılıscı genel bağıtları bulundukları bir gerginken. Çünkü bugün için Amerika'da bir din yönetmeninin başarısı, kılıscesine sağladığı bağıtları ölçilmektedir.

Ne var ki, kılısceler bu şekilde kapitalist düzenin bir oyuncası olmakta ve her yıl, kendilerinin vergiden muaf olan işletmeleriyle rekabet sağlayamayan binlerce küçük esnafın iflas edip, ortadan silinmesine sebep olmaktadır. Üstelik bu örgütlerin vergi vermemesi, ağır masraflar içinde bulunan Amerikan hükümetinin dar gelirli emekçi sınıflardan gereğin-

sinde, emperyalist güçlere ait herhangi bir silahın çıkacak olan her mermiñin değerinin en azından yüzde 15'i kılıscılara gelir getirmektedir. Öyleyse, Sayın Papa 6. Paul'un ve onun dünyayı çeşitli bölgelerindeki temsilcilerinin her gün temetic pilavı gibi tekrarladıkları sulu çağruları bizlere biraz samimiyetten ve gerçeklerden uzak görünmektedir.

Patron ve kapitalist olan bir dini örgüt hiçbir zaman emekçilerden yana ve halkçı olamaz. Tabii ki sosyalist akımların karşısına dikilir. Uyanık halkın toplulukları dini örgütlerin emperyalistler arasındaki ilişkisiyle kavradığı gün, gerçek din düşmanları ortaya çıkacak, din maskesi altında çevrilen dolaplar gün ışığına kavuşacak ve deliyorsayla sosyalizm daha hizla şekilde gelişecektir.

Halk kavramının aydınlatılmasına
doğru kültür ei yaklaşma ar 2

Devrimci sinema nasıl olmalıdır?

Jak SALOM

Unesco'nun haberleşme aracılıarı bakımından az gelmiş ülkelerde ulaşımını sahip verdiği rakamlar söyledir: (Her 100 nüfus için) 10 gazete nüfuslu, 5 radyo alıcı, 2 sinema koltuğu, 2 TV alıcı. Konumuz olan sinema alanında, bugün Türkiye'de her 100 kişiye ancak 1 sinema koltuğu düşmektedir. Bu oran Bulgaristan'da 100'e 3, Yunanistan'da 100'e 5'tir. (The Film Daily Year Book of Motion Pictures yılının 1968 baskısında verilen rakamlara göre Türkiye'de 830 sinema salonu ve 320.000 sinema koltuğu bulunmaktadır.) Sinemaların çoğunun büyük yerleşme merkezlerinde toplanmış olmasıyla küçük merkezlerde bu oranın daha da düşük olduğu bir başka gerçektir.

Demişlik ki, Türkiye'de her yurtaş, görsel ve işitsel araçlar yardımıyla bilgi edinir. Bu yurtaşın gözleriyle kulakları yüzüyillardan beri kugaktan kuşağı geçmiş belgeleri, daha sonra başka kuşaklara iletmek üzere toplar. Kültürel birikimi, haberleşme araçlarının şartlandırıcı etkisinden arınabildiği ölçüde, belgesel kaynaklarından gelir, övgündür. Ancak, bugünkü duruma göre haberleşme araçlarından en az bir tanesi tarafından şartlandırmamış yurtaş yok gibidir Türkiye'de.

Türkiye'de sinema gitme oranı yüksektir. (Sinema salonlarının yetersizliği bu oranın daha da yüksek gösterir). Üç büyük kentin dışında kalan yerleşme merkezlerinde ortalama her 100 kişiden 64'ü, her 100 enekçiden 38'si sinema gitmektedir. 50 yaşını aşın kişilerde bu oran % 20 dir. Demek oluyor ki 50 yaşını geçmiş kinlerin büyük çoğunluğu (%80) kendilerini bu duyu söyleşisinden kurtarmışlardır ama, bunların sayıları 1960 nüfus sayımına göre yalnız 3,7 milyondur.

15-49 yaşları arasındaki her 100 nüfusun 56'sı düzenli olarak sinema gitmektedir bu gün Türkiye'de. Bu demektir ki 15-49 yaşları arasındaki her 100 nüfusun 56'sı düzenli bir bi-

cimde şartlandırılmaktır, yerli yabancı sinemaların «dişki»larıyla, her yönden sömürülmemektedirler. Bu % 56'nın % 55'i içi ve köylü sınıflarını oluşturur (50 yaşını aşın içi ve köylüler bu rakamın dışındadır). Bu rakamlarda her demografik araştırmada olduğu gibi küçük bir hata payı bulunsa bile, Türkiye'de sinema seyircisinin şartlandığı uytulduğu ve sömürülüğü gerçegini gormezlikten gelmek olanaklı değildir.

Ve bu sömürünün konusu olan Türk insanının bütün sinematografik kültürü alışgelmış, yinelenen görüntülerin normalini oluşturduları bir denel yasadır. Bu sinematografik birikim ancak klişeleri süzgeçten geçirmekte, yeni, alışmamış görüntüler, olaylar görüntü birikiminin dışında bırakılmaktadır. Genç sinemacıının görevi, bu insanın bilgi edindiği bir araç olan sinema ürünlerinin sayısını, ilk, özgün bilgi edinme araçlarının özelliklerine uygun bir biçimde artırmak ve açıklamaktır. Ama bununla yetinmez genç sinemacı. Devrimci tavrı açıklamayı yeterli görmez de, ondan. Genç sinemacıının başıca amacı, seyircisine her konuda özgür bir seçim yapabileceği bilgi ve yargı ögelerini vermek olmalıdır. Genç sinemacı, Türk insanının, duygularının değil, bilincinin yön verdiği bir insan olmak için sinemaya gitmesini sağlamalıdır. Bunu yaparken hiç kuşkusuz toplumun olumsuz yanlarına dokunacak, yöneticilerin resmi politikaları ve genelikle ilkelere çatışacaktır. Çatışacaktır gönül toplumu kemerin sorunlara deşinmek zorundadır. Yukarıda da söylediğimiz gibi genç sinemacı sinemaya birlikte politika da yapacaktır.

Sinemada bugün değişen şey, onun toplumda rolü ve sinemayı yapan ve düşüneneğin sorumluluğudur. Herşey bir yana bırakılıp, işin yalnızca teknolojik ya da diliñile bile, sinema gitgitide daha etkili olmaktadır. Kısa bir süre sonra teknoloji, sinemanın girmediği yer bırakımayacaktır. Bu durumda sinemacıının sorumluluğunu, is-

te de istemesi de, son derece arttuğu gerçekine ne derecede kulak tikanabilecektir? Deneciktir ki seyirci, şartlanmasını sonuclampıran sinemaya karşı çıkarılan özgün sinemayı yaratınan gelişmelerin farkında değildir. Seyirciye bundan büyük hakaret yapılamaz. Bir süre önce, artılarımızdan «bir çarşılık deri» çıkarılmış cezasına çarptırıldığımız «halk sineması» olayında ileri sürüldüğü gibi seyirciye, seyircisinin istediği vermek onu kazanmak mı demektir? Yoksa onun kültürel yönden koşullandırılmasının tecimsel yönden sömürülmesi mi? Biz ikinci soruya evet diyoruz. Denmektedir ki, lütfen halk için basit şeyler yaratmak gereklidir. Bundan daha büyük küçümseme ve aşağılık davranışsızlığı müdür? Kavramları basite indirgemek yoluyla halkçı bir sanat istemek gerçekte sahte bir halkçılıktır. Marx'çı dialektilik ilgisiz yoktur.

Kendisine halkçı (populaire) dediğim sözlüm ona sanatçı halka kendi yabancılasmamı ulaşımaktan başka ne yapıyor acaba? Bir filmin hedefi halka ulaşmaktır dendiginde söz konusu olan sekiz - on tane teneke kutunun içindeki sellüloid'in bir göstericinin dışları arasındaki geçerek perdede yansımıası değildir kuşkusuz. Halka ulaşmak, halkta yansımak olur.

Halka nasıl ulaşacaktır genç sinemacı? İzlenebilecek iki yöntem vardır. Birincisi gerçeki

daha iyi anlatılabilmek için yaratılacak «gerçek dışı», «mitolojik» film türündür. Bu yol daha sonra genellemeye varabileceğini için genç sinemacıının tutacağı tek yoldur. Genç sinemacıının filminin özü gelişigüzel bir biçim vardır. Yukarıda emsiz sinemastı en iyi biçimlendirilecek yolu «belge filmi» dir. Ve belge filmi, halka ulaşmak isteyen genç sinemacıının ikinci yöntemi olacaktır. Belge filmi, dolayısı, doğrudan etkileyici, verilmesi istenen özü, alıcısına en kısa yoldan ulaşır niteliğiyle, yazımızın ilk bölümünde kültür yapısının çok küçük bir yanını açıklamaya çalıştığımız Türk halkın devrimci kültüre ve devrimci bilinçle ulaşmasında öne...li araçlardan biri olacaktır.

Biri diyor ki, «sanat yapmak isteyen sinemacı sorumluluktan yoksundur, züppedir, entellektüeldir». Burada sözü ilen sanattan ilk bölümde açıklamaya çalıştığımız sanat anlayışına karşı olan yapıtlar anlaşılmışsa bu düşünceye bütünlüğe katılmak gereklidir. Çünkü iletişim, gerçek iletişim vardır. Genç sinemacı bilimden, sinemanın teknik olanaklarından yararlanacak, etkileme ve eğitim birlikte atbaşı gidecektir.

Sorunlar karmaşıktır, evet. Kuramla uygulama arasındaki dialektik ilişkinin sağlanması uygulama örneklerinin herseyden önce var olmasını gerektirir. Genç sinema ürünlerini perdede yansıtıcı, bu filmlerin sayıları arttıkça, daha kesin konuşmak mümkün olacaktır. Standart filmleri b...kleyeceğiz.

DOST PLAK iftiharı sunar

Büyük ozan

ASİK FERMAN İNIN beraat eden türkülerinin plaqı çıktı
AF 101 — EY YEŞİL SARIKLİ — MEMLEKETİM MARAŞ
AF 102 — VURALIM DOSTLAR — TAŞLAMA
BENİ SAMSUN YOBASI
AF 103 — GEL GEL — YOL VER SOFI
Bütün plakçılardan arayınız... Ödemeli gönderilir...
DOST PLAK tiyatro cad. Aydinsaray kat. 2 No. 104 Be-
yazıt İstanbul Tlf. 27 90 10/270 P.K. 743 İstanbul
AntDer: 631

BiR KiBAR GREV

KARTAL Soganlık yöresinde kurulu işyeri, «Çelik Montaj Sanayii A.Ş.» montaj sanayii dalında kurulu, Java motosikleti ile Skoda otomobil montaj yapar. Çeko-Java ve vaka ile patent anlaşması var. 340 işçi çalışır...

Otopar, Çelik montajın bir yan kuruluşu. Otomobil, motosiklet parçalarından yerli yapı parçaları yapar. 175 işçi çalışır. İşyerinde Otomobil - İş diye Türk - İş üyesi bir sendika örgütlenmiştir...

Grev toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde; ücret, sosyal yardımlar ile iş güvenliği konularındaki uyuşmazlıktan çıkıştır. Sendika grev, işveren de lokant karar almış. Taraftar kararlarını uygulamış...

Sözburada grevi: «Haklarınıza alabilmek için kanunun tanımı olduğu imkanları kullanmak» şeklinde tanınan işçiler burakalmış.

«Otopar greve 22 Mayıs da, Çelik montaj sanayii ise 2 Haziran günü başlıyor. Grevimiz, son aylarda olan grevler gibi hadiseli değil, kibar bir grev olarak, başlığı gibi devam ediyor. Sendikamız Türk - İş'in üyesi. Sendika bizi malı bakımından destekliyor. Kazanınn kaymıyor. Yalnız bir kayıp verdik. Grevin başladığının ikinci günü fabrikamız önünde Otopar'da presci Necmet ÇALIK arkadaşımız trafik kazasında kaybettik. Bir şehidimiz var...»

«Türk - İş aracı oldu, işveren sendikası ile görüşmeler yapıldı. Sonuç alınmadı. Yoldan geçen Bakan İlgenledi. Valinin aracı olmasını istediler. Aracı sıfatıyla valinin yaptığı temaslar toplantılar da sonuç vermedi...»

«Gazeteler bizim grevden hiç bahsetmedi. Tabii gazeteler patronların elinde. Hiçbir zaman patron patronun acentini vermek istemez. Bizim patronlar sayfa sayfa yazıyor, reklam veriyor. Onlar kesilecek diye yazmıyorum...»

«Biz greve İşverenin üye olduğu Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS)'nın tutumu dolayısıyla itildik. MESS'in belirli prensipleri varmış. Bizim isteklerimiz MESS'in prensiplerine uymuyormuş. O yüzden anlaşma güçleşti. Greve itildik...»

«Montaj sanayiinde kurulu öteki fabrikaların işçileri geldiler. Toplu halde ziyaretlerde bulundular. Bizi destekleyenler bildirdiler. Azimliyiz, kararlıyız, grevimi mutlaka başarıya ulaşıracağız.» diyor işçiler...

İşçilerin büyük bir iyimserlikle söylediklerinin yanında greve ilgilenen çevre işçilerinden edindiğimiz bilgiye dayanarak gözlemlerimizi söylece strahyabiliriz.

Grevcilerin Tutumu

Grev toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde, özellikle iş güvenliği ile ilgili hükümlerin kabul edilmemesinden doğmuştur. İlk bakoşa son derece hukl bir gerekçedir. Ancak grev karşısında işverenin ve grev ilan eden sendikanın tutumuna bir takım kuşkular yaratmaktadır. Grevci işçiler, gevreden, uyguladıkları grev işin söylenenlere, gikan söylentilere kulak vermemidirler...

Grev uygulanan iki işyerinde toplam olarak 515 işçi çatışlığı ve 115 grevde olduğu halde grev yerinde anek

Yayın organları hakkında bilgi sağılanır. Eskiz ve program hazırları
Objektif laviyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar tıbbiye
yürürlükte.

Cağaloğlu, Türkçalı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Basın
1988/89

en çok 10 - 15 kişi bulunmaktadır ki bu grev uygulamasında uygun olmayan bir taktiktir. Tüm işçiler grev yerinde olmaları ki dikkati çeksinler ve dayanışmaları gittikçe güçlesin.. Greve yerinde bulunmayan işçilerin hangi koşullarda neyle karşı karşıya oldukları bilinmemektedir.. Ayrıca işçilerin grevlerini halkoyuna duyurmak için hiçbir eylemleri yoktur. İşçiler öylesine işlerine kapanmışlar ki, neredeyse grevlik ilgilenenlerden çekinmeler. İşçiler sınıf bilincinden, antiemperyalist bilincen, grev bilincinden uzaklar..

İşverenler grev uygulanması başladığından bu yana fabrikaya gelmiyorlarsa. Neredeyse fabrikaları unutmuşlardır. Fabrikaların filamları da zaten greve ilerleme yürütmeyeceğindendir. Grev dolayısıyla işverenler tatil girmiştir.

Sendikanın Tutumu

Grev uygulayan sendika, ilk kez jeep fabrikasında DISK Başkanı Devrimci Maden - İş Sendikası kurulmuştur. Bir sendika. Maden - İş'ı grevi olmakla, aşırı isteklerde bulunmakla suçlayan sendikanın greve gitmesi, felsefesine, varlığı nedenine aykırı olmaktadır. Sendika grevin halk oyuna malolması için hiç bir çaba göstermemektedir. Sendika yöneticileri grev yerine de pek ugaramamaktadır.

Sendika, grevi duyurmak için basını ilişkili kurnamıştır. Sendikanın tek yaptığı bol bol ve masraflı çadır kurmak ve gölgelik yapmak olmuştur. Türk - İş'in üyesiydi sendika. Türk - İş; üyesi sendikalardan tüm grevlerinde uyguladığı uyuma politikasını bu greve de daha ieri götürecek uygulamaktadır. Değil bir çözüm yolu aramak, grevi destekleyip desteklemeydiğini halkoyuna açıklamamıştır bile.

Bilinen bir fıkralı söyleyeceklerimizi bitiriyoruz:

«Şıratlı bir otomobile bir motosikletli yolda yetişmiş ve gezen jawa'yı biliyor misin diye sormuş, otomobili motosiklette kırmasa, gaziaması. Motoru geçmiş. Biraz sonra motor yetişmiş gene geçmiş. Gezen de gene jawa'yı biliyor misin diye motordaki seslenmiş.

Birkaç kez bu yetişip geçmeye, sorma işi tekrarlanmıştır. Bir yol dönenecinde motosikletli bir ağaca çarpmış, motor parçalanan, genç yerde yatıyor. Otomobilin gelmiş başucuna, attamus yanna:

— Neydi derdin de okadar hızlı gidiyordun, işte böyle çarparsun! demis.

Verde yatan gene!

— Benim elinde mi gitmemek. Sana onu soruyordum, jawa'yı biliyor misin diye. Çalıştısmasına cahıstırdım da, durdurmasam bilmiyordum, demis inleyerek.

Sendika grev kararı almış, işçileri greve çıkarılmış. Jawa'nın patronları lokavt kararı almış çekmiş gitmiş. Bakalıus aussi duracak ya da bitecek jawa grevi. Ne ise ki işçiler «jawayı ve patronu biliyor.

Grevde işçilerin başarıya ulaşması yürekten dileğimiz. Kaza sonunda ölen grevi Necmet ÇALIK arkadaşının anısında saygıyla eğiliriz..

Emek TAŞKIRAN

Halka ulaşmak, halka yüksekmek, halka inmek ekmeğin gibi deyimlerin son zamanlarda pek kullanılır oldukları Türkiye'de, halk kavramına kültürel yanım, bugünkü durumunu, eldeki yetersiz verilere rağmen, ele almayı, açıklamaya çalıştık. Koşkusuz eksik yanları degindiği noktalardan hayli kaburık olan bu araştırmamız, daha başka çalışmalarla sürdürülürse, bu alandaki çok önemli boşluklarla doldurulması yolunda adımlar atılmış olacaktır, şimdiler.

Brüksel, Nisan 1968

lendirmeye layık film bulunmadığı açıklanmıştır.

Geçen yazımızda birinci bildirilerine yer verdigimiz «Genç Sinemacılar», «Yararlı olmak»tan daha ilk yıl uzak düşen yarışmanın ikinci yıl yozlaşmış ve devrimli sinemaya zarar olmaya başlamış olduğunu her yıl artması gereken film sayısının gittikçe azalmasının yarışmanın çıkışına girdiğini doğrudan ileri sürümleridir. Yabancı sermayenin yarışmaya ödüllü koyduğunu ve yarışmanın kolejin içinde, burjuva aydınlarlığın yapıldığını, halktan uzak durduğunu ifade eden «Genç Sineması», «Emperyalizm Robert Kelek kolonisinde misyonerlik oynuyor» oynuyor. Bu oyuna alet olmak için yarışmaya katıl-

madığımızı bildiririz.» Cümleyle sona eren bu ilk bildiriden sonra her gün bir bildiri yayımlamak suretiyle dört bildiri daha yayımlayarak yarışmanın düzenlenmesi, jürinin yarışmaya katılan filmler... v.b. gibi konularda itirazlarda, protestolarda bulunmuşlardır.

«Genç Sinemacılar, bildiride özellikle Hisar yarışmasının daha başlangıçta seçimin yapıp amacını açıkça belirtmediğini, seyircisini belirleyemediğini öne sürmüştür. «Jürinin değerlendirme ölçüsünün film çekmeye yeni başlayanlar ile Yeşilçam'a ve emperyalist sinemaya karşı savasaş sinemacılar faydası olamayacağını, üsteğlik devrim sinemاسının hatalayacağını ve devrime karşı olanların ekmeğine yağ sürecini, bu durumun da sömürgeçilerin ve işbirlikçilerin işlerine yaramakta olduğunu» söylemiştir.

Yarışma sırasında jürinin «en iyi film» bulduğu bir filmin hiçbir gerekçe gösterilmeden yarışma dışı bırakılması da protestolara yol açmıştır. Yarışmının geri aldığı bu film, sonradan yarışma dışı olarak gösterilmiştir.

Yarışmanın düzenleyicisi Robert Kolej Sinema Kulübü, bir bildiri ile «Genç Sinemacıların suçlamalarına karşılık vermiştir. Kulüp, suçlamaların yerinde olmadığını ifade etmiş, kendili hedeflerinin de «Türkiye'de ticari sömürülü sinemاسının dışında, uluslararası gerçek insanın ve sorunlarını belirlemeyi amaç edinen devrimci sinemaya, ancak kendi oylanıkları ile katkıda bulunmak» olduğunu açıklamıştır. Kulüp'e göre, «Eğer emperyalizmin etkisinden konusulnesse, o zaman bu yarışmayı yaratan kümeyi ve çabalayı bağdan keri bölmeye, parçalamaya, ve birbirine düşürmeye caşsan ve bu sanat elayimi yoğunlaştırmayı amaç edinen kişi, kuruluş ve taktikleri ortaya çıkararak gereklidir.

Yarışma bu tartışmalar arasında sürerken, Robert Kolej'e giden «İşçinin Tiyatrosu» da jüriyi yeren bir temsil vermişdir.

Barbro ve Güneş Karabuda'nın belge filmleri ise yarışma dışı gösterilmiş ve büyük ilgi toplamıştır. Bünlar, Seylan'da, Pitipanna köylünde her yıl düzenlenen ateş şenliğini belgeleyen «Kataragamas, Vietnam'da çırşınan Amerikan askerleri G.I.'ları Tayland'ın başkenti Bangkok'ta eğlenceye eğlencelerini ele alan «Bangkok'ta Tattis ve Paris'teki Mayıs - Haziran olaylarının afişlerini yansitan «Duvarlar Dilli» adlı filmleridir.

**Hisar film
yarışması
olaylı geçti**

Robert Kolej Sinema Kulübü'nün bu yıl üçüncü defa düzenlediği Hisar Kısa Film yarışması, daha önceki yılın aksine «Genç Sinemacılar»ın protestolar arasında sürdürülmesi ve sona ermiştir.

Yarışma sonunda 8 milimetreden Tan Oral'ın «Cumartesi Pazarı» adlı filminden birinci, Merveşan Taçalan'ın «Karaya» adlı belge filminden ikinci sevgili, 16 milimetreden ise deger-

madığımızı bildiririz. Cümleyle sona eren bu ilk bildiriden sonra her gün bir bildiri yayımlamak suretiyle dört bildiri daha yayımlayarak yarışmanın düzenlenmesi, jürinin yarışmaya katılan filmler... v.b. gibi konularda itirazlarda, protestolarda bulunmuşlardır.

Yarışma sırasında jürinin «en iyi film» bulduğu bir filmin hiçbir gerekçe gösterilmeden yarışma dışı bırakılması da protestolara yol açmıştır. Yarışmının geri aldığı bu film, sonradan yarışma dışı olarak gösterilmiştir.

Yarışmanın düzenleyicisi Robert Kolej Sinema Kulübü, bir bildiri ile «Genç Sinemacıların suçlamalarına karşılık vermiştir. Kulüp, suçlamaların yerinde olmadığını ifade etmiş, kendili hedeflerinin de «Türkiye'de ticari sömürülü sinemاسının dışında, uluslararası gerçek insanın ve sorunlarını belirlemeyi amaç edinen devrimci sinemaya, ancak kendi oylanıkları ile katkıda bulunmak» olduğunu açıklamıştır. Kulüp'e göre, «Eğer emperyalizmin etkisinden konusulnesse, o zaman bu yarışmayı yaratan kümeyi ve çabalayı bağdan keri bölmeye, parçalamaya, ve birbirine düşürmeye caşsan ve bu sanat elayimi yoğunlaştırmayı amaç edinen kişi, kuruluş ve taktikleri ortaya çıkararak gereklidir.

Yarışma bu tartışmalar arasında sürerken, Robert Kolej'e giden «İşçinin Tiyatrosu» da jüriyi yeren bir temsil vermişdir.

Barbro ve Güneş Karabuda'nın belge filmleri ise yarışma dışı gösterilmiş ve büyük ilgi toplamıştır. Bünlar, Seylan'da, Pitipanna köylünde her yıl düzenlenen ateş şenliğini belgeleyen «Kataragamas, Vietnam'da çırşınan Amerikan askerleri G.I.'ları Tayland'ın başkenti Bangkok'ta eğlenceye eğlencelerini ele alan «Bangkok'ta Tattis ve Paris'teki Mayıs - Haziran olaylarının afişlerini yansitan «Duvarlar Dilli» adlı filmleridir.

IZLEM YAYINLARI
TÜRKİYE 1968
Rakamlarla Türkiye
Tevlik Çavdar (756 Krs.)

EMEKÇİ SINIFI VE GREV
Cetin Özak (400 Krs.)

Anayasayı Niçin Savunmalıyız
Murat Sarica (400 Krs.)

IZLEM YAYINEVI: Nurşosmaniye Cd. Benice Han
Çağaloğlu — İstanbul
Ant Der: 636

Dinle Yankee

Wright Mills

Amerikalı bilimadamı Wright Mills'in Küba'da yaptığı konuşmelerin sona ermesinden sonra bir Küba devrimciisinin ağızından Yankee'ye mektuplar şeklinde kaleme aldığı DINLE YANKEE, sadece Küba'nın değil, tüm aq uluslararası blokunun öfkeli sesini dile getirmekte ve Amerikan emperyalizmine en kahredici şamarı vurmaktadır. İnci Özgüden ve Doğan Özgürden'in türkçelestirdiği bu eserin sonunda, Fidel Castro'nun başarısı Moncada Baskınından sonra mahkemedede yaptığı ünif savunması, «TARIH BENİ BERAAT ETTİRECEKTİR» ve Leo Huberman'in geçen yıl yaptığı «SOSYALIST KÜBA» konuşması yer almaktadır. Lüks krome ofset baskılı kapak içinde 368 sayfa. 10 Lira'dır.

Ant'in Öteki Kitapları

- TÜRKİYE'DE İLERLİ AKİMLAR Yıldız Sertel, 15 Lira
 - ÇEZGİLİ DÜNYA Ferruh Doğan, 5 Lira
 - İNCE MEMED I (9. Baskı) Yaşa Kemal, 15 Lira
 - İNCE MEMED II (2. Baskı) Cohn Bendit, 7,5 Lira
 - MILLİ KURTULUS CEPHESİ Douglas Bravo, 5 Lira
 - DÜZENİN TABANCILAŞMASI İdris Küçükomer, 7,5 Lira
 - ANARSİZM Duclos - Cohn Bendit, 7,5 Lira
 - ROMAN GİBİ Sabiha Sertel 15 Lira
 - SIYAH İKTİDAR Stokely Carmichael, 7,5 Lira
 - YAŞANTIM Tsvetko, 5 Lira
 - NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ Kemal Süker, 7,5 Lira
 - SABAHATTİN ALİ DOSYASI Kemal Süker, 7,5 Lira
 - GERILLA NEDİR Alberto Bayo, 5 Lira
 - SAVAŞ ANILARI (2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira
 - UÇ ANADOLU EFSANESİ Yaşa Kemal, 10 Lira
 - ORTADİKKİR Yaşa Kemal, 15 Lira
 - YER DEMİR GÖK BAKER (Tükendi) Yaşa Kemal, 15 Lira
 - OLMEZ OTU (Tükendi) Yaşa Kemal, 15 Lira
 - MARKSİZMİN TEMEL KİTABI (Toplantılı) Emile Burns, 5 Lira
 - GERILLA GÜNLÜĞÜ (Toplantılı) Che Guevara, 10 Lira
- Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI, P. K. 701 — İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE-DA
Ankara Dağıtım: Ayda Kitabevi
Ege Dağıtım: DATIC

